

ACADEMIC PLANNERS

CLASS 8TH

ALL – SUBJECTS

SESSION - 2017

**DETAILED PLANNER OF
ENGLISH**

CLASS –VIII

March

TOPIC	The Guest House
CONCEPT & SKILLS	Persian poetry, metaphor, traits, about the poet, optimism, recitation, rhyme, rhythm Skills- Recitation writing
LEARNING OUTCOMES	About the poem and poet.
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	Text book and dictionary.
PEDAGOGY	Random questioning Discussion In text questions Concept formation
WRITING SKILLS GRAMMAR LAB ACTIVITY	Informal letter, character sketch-----format and practice work. Determiners,punctuation-----rules and exercises Content exercises, Reading, speaking , listening.

March

TOPIC	An Indian Keliroscope
CONCEPT & SKILLS	Ruskin Bond, patriotism, his love for animals, unity in diversity, responsible citizen
LEARNING OUTCOMES	About Ruskin bond, his love for country, patriotism
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	Text book and dictionary.
PEDAGOGY	Random questioning Discussion In text questions

March

TOPIC	Christmas carol
--------------	------------------------

CONCEPT & SKILLS	<p>Concept- About the author: Charles dickens, life family , works, For eg Tale of two cities, Oliver Twist, Great Expectations etc.</p> <p>Self Realization, Redemption, Punishment, Brotherhood, Festivals.</p> <p>Skills- Reading Creativity Listening</p>
LEARNING OUTCOMES	<p>About the poet, novel, How to be polite, humble, generous .</p>
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	<p>Novel, Text book and dictionary. Internet. www. Authorsorg.www. Wikipedia.com</p>
PEDAGOGY	<p>Discussion Random questioning, concept mapping.</p>

APRIL

TOPIC	Art and Culture
CONCEPT & SKILLS	Concept- Pre-history ,about Bhimbetka, origin and discovery of rock paintings in India, work is worship, about the poet P B Shelley and his works. concept of sonnet. Skills- Reading/Recitation Speaking Listening
LEARNING OUTCOMES	Rock paintings and their importance. Extra information about P B Shelley and his works.
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	Text book and dictionary.
PEDAGOGY	Discussion Random questioning

APRIL

TOPIC	Literature – Dusk - Milk for the Cat (poem)
CONCEPT & SKILLS	Concept – - About the author (Saki) - Edward Munro - Satire - Humour - Human Characters - Rhyming Scheme - literary devices (Metaphor, Simile) - Usage of helping words - New words - Layout of Article Writing Skills- - Reading - Recitation - Listening - Writing - Conversational practice
LEARNING OUTCOMES	- Satire - Simile, metaphor - Reading, recitation, speaking, writing - Vocabulary
INSTRUCTIONAL TOOLS &	- Text book, dictionary

REFERENCES	
PEDAGOGY	<ul style="list-style-type: none"> - Discussion - Random Questioning - Concept Mapping - In-text questions
WRITING SKILLS GRAMMAR LAB ACTIVITY	<p>notice, diary entry modals auxiliaries content exercises, speaking , listening.</p> <p>-</p>

MAY

TOPIC	Course-Unit III (Adventure Express)
CONCEPT & SKILLS	Concept – <ul style="list-style-type: none">- About the space craft, UFO, aliens.- About the author- Formation of sentences- Syntax structure- Layout of the letter Skills- <ul style="list-style-type: none">- Reading- Listening- Writing- Conversational practice
LEARNING OUTCOMES	<ul style="list-style-type: none">- Sentence structure- Reading, speaking, writing- Vocabulary
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	<ul style="list-style-type: none">- Text book, dictionary
PEDAGOGY	<ul style="list-style-type: none">- Discussion- Random Questioning- Concept Mapping- In-text questions
WRITING SKILLS GRAMMAR LAB ACTIVITY	Informal letter writing Tenses and conjunctions content exercises, speaking , listening. -

MAY

TOPIC	A NEW SCHOOLFELLOW
CONCEPT & SKILLS	About the author George Eliot, about the novel Mill On The Floss. Character sketch, paragraph writing Skills- <ul style="list-style-type: none">- Reading- Listening- Writing- Conversational practice
LEARNING OUTCOMES	About the author George Eliot, about the novel Mill On The Floss. Character of Tom, Philip, paragraph on “ people of different temperaments

	<p>can be friends”</p> <ul style="list-style-type: none"> - - Reading, speaking, writing - Vocabulary
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	<ul style="list-style-type: none"> - Text book, dictionary
PEDAGOGY	<ul style="list-style-type: none"> - Discussion - Random Questioning - In-text questions
WRITING SKILLS GRAMMAR LAB ACTIVITY	<p>character sketch, Biosketch (Revision) conjunctions, transitive and intransitive verbs</p> <p>content exercises, speaking , listening.</p> <ul style="list-style-type: none"> -

JUNE

TOPIC	Bond for life
CONCEPT & SKILLS	About Helen Keller, how to face the challenges of life, positivity towards life Reading, writing speaking
LEARNING OUTCOMES	About Helen Keller, how to face challenges, to be positive
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	Literature book and dictionary
PEDAGOGY	Discussion, random questioning ,in text questions, vocabulary.
WRITING SKILLS GRAMMAR LAB ACTIVITY	E.mail, Newspaper reading Subject verb concord content exercises, speaking , listening.

June

TOPIC	The Louse and the Mosquito (poem literature)
CONCEPT & SKILLS	CONCEPT -to be generous and hospitable but not foolish. It's not always beneficial to be too generous and hospitable. To be rational and logical. SKILLS -Reciting the poem with correct pronunciation, tone and style. Comprehension specific and global. Developing writing skills. Building thoughts and poetic expression. Appreciation of the poem.
LEARNING OUTCOMES	To enable the learners to appreciate a literary genre (poetry) To appreciate poetic style of the poet. To comprehend the literal and figurative meaning. To understand poetic devices in the poem, the rhyme scheme followed. To develop the learner's skill to decide and think rationally and don't be an emotional fool. Reinforcement of the content read through class task/home task/work sheets.
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	Text book, Vikram Seth's book 'Beastly Tales from Here and There' which is the original source of the poem. The Poet's life and notable works.
PEDAGOGY	Loud recitation Explanation of the theme/s Interaction and discussion with the class

June

TOPIC	INVENTIONS AND DISCOVERIES
CONCEPT & SKILLS	Difference between invention and discovery Concept of a typewriter, QWERTY keyboard about Madame Curie ABOUT MICROSCOPE Reading Speaking Recitation Dialogue formation
LEARNING OUTCOMES	enable the learner to differentiate between invention and discovery About microscope and its uses Dialogue formation
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	Course book and dictionary
PEDAGOGY	Discussion Explanation

JULY

TOPIC	The Magic Of Words (MAIN COURSE)
CONCEPT & SKILLS	<p>CONCEPT- Rational thinking, Deeper understanding of words, creativity, Comprehension of the text, specific and global.</p> <p>Skills Reading Writing Recitation Speaking</p>
LEARNING OUTCOMES	<p>Create palindromes and recall the already existing like MOM, NOON, TAT, TIT etc. Try to be positive even if the situation is negative. Find out the hidden good in different situations, people or places. Harmony with the neighbouring fellows. Overcome fear Never jump the conclusions. Developing a bond of love despite of different cultures, languages and areas. Magic hidden in the words by understanding the poem. Develop appreciation and love for different languages. Learning new vocabulary as, light awhile, oldies, shrieked, licked, had the temerity, joss sticks etc.</p>
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	Text book, Internet, Dictionary
PEDAGOGY	<p>Discussion. Interaction. Random questioning. In-text questions.</p>

August

TOPIC	The Three Questions (Prose Literature)
CONCEPT & SKILLS	Concept -Helping attitude; in the school, at home, etc. critical thinking, Ethical value; thinking of others, hard work and dedication. Skills -Reading with correct pronunciation, intonation and stress. Reading for comprehension. Building vocabulary using new words in speaking and writing.
LEARNING OUTCOMES	To enable the learners to appreciate a literary genre (prose) and writer's style of writing. To develop critical thinking, willingness to help and do something for others and enhance their imaginative power Specific and global comprehension of the text. To develop new vocabulary. Recalling of the memories when they were helpful. Reinforcement of the content read through class tasks/work sheets.
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	Text book The Three Questions written and illustrated by Jon J. Muth. One of the Aesop's fables available online at http://www.umas.edu/aesop/index.php
PEDAGOGY	Reading, explanation, interaction, discussion.
WRITING SKILLS GRAMMAR LAB ACTIVITY	formal letter Antonyms and synonyms Reported speech, clauses and complex sentences content exercises, speaking , listening.

August

TOPIC	The Casket Test
CONCEPT & SKILLS	out shakespeare and his plays like merchant of venice, role play, expressions, old English. Reading and speaking
LEARNING OUTCOMES	About shakespeare and his works, reading, role play
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	Literature and dictionary
PEDAGOGY	Discussion, Random questioning, acting(role play)

September

TOPIC	HEAL THE EARTH (main course)
CONCEPT & SKILLS	<p>CONCEPT</p> <p>Environmental awareness</p> <p>Know about an environmentalist (ArunKrishnamurthy)</p> <p>Information about an NGO (Environmental Foundation of India)</p> <p>Awareness about water pollution and preserving water bodies Proper disposal of garbage</p> <p>Compassion for other living creatures</p> <p>Use of conjunctions, sentence connectors, pronouns and adverbs</p> <p>Bonding with nature</p> <p>Names of various birds, trees and insects</p> <p>Tree-plantation drive</p> <p>Comprehension of text</p> <p>Skills</p> <p>Reading</p> <p>Writing</p> <p>Recitation</p> <p>Speaking</p>
LEARNING OUTCOMES	<p>harmony with the environment</p> <p>Become environment friendly.</p> <p>Know about an environmentalist (ArunKrishnamurthy)</p> <p>Information about an NGO (Environmental Foundation of India)</p> <p>About the poet(William Blake)</p> <p>Appreciation for the poem</p> <p>make students think about their environment(flora and fauna)</p> <p>Developing a bond of love with nature and its creatures</p> <p>New Vocabulary</p> <p>Poclaim</p> <p>Shouting up and up the scale</p> <p>Scrubland</p> <p>Verdure</p>
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	Text book, Internet
PEDAGOGY	Discussion.

WRITING SKILLS GRAMMAR LAB ACTIVITY	Interaction. Random questioning. picture composition Article writing active passive content exercises, speaking , listening.
--	--

September

TOPIC	The Pool(Prose Literature)
CONCEPT & SKILLS	Concept-Bond of friendship, Keeping promises, develop understanding,accepting changes and enhance imagination. Skills-Reading with purpose. Reading for comprehension. Building vocabulary using new words in speaking and writing.
LEARNING OUTCOMES	To enable the learners to appreciate a literary genre (prose) and writer's style of writing. Students will learn to develop fellow feeling and bond of friendship and enhance their imaginative power Specific and global comprehension of the text. To develop new vocabulary. Recalling of the memories with their friendsl. Reinforcement of the content read through class tasks/work sheets.
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	Text book.
PEDAGOGY	Reading, explanation, interaction, discussion.
ACTIVITY / ASSIGNMENT / RESEARCH	factual description about a place they have visited or about their friend.
ASSESSMENT	Textual question answers.

OCTOBER

TOPIC	IN THE NAME OF PEACE (main course)
CONCEPT & SKILLS	CONCEPT War and peace Brief history about a great king (Ashoka) Consequences of warReligious tolerance Prepositions Know about an African environmentalist and

	<p>human rights-activist (Wangari Maathai) Destruction of biodiversity Reforestation Comprehension of text</p> <p>Skills Reading Writing Recitation Speaking Listening</p>
LEARNING OUTCOMES	<p>Message of peace, love and togetherness Ill consequences of war Religious tolerance Value of every form of life/living thing Become environment friendly. Know about an environmentalist (WangariMaathai) Consequences of deforestation About the singer(M>S>Sabbulakshmi) Appreciation for the song Make students aware about reforestation Developing a bond of love with nature and its creatures</p> <p>New Vocabulary Edicts Dhamma Stalking the land Equable conduct Cash crops</p>
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	Text book, Internet
PEDAGOGY	<p>Discussion. Interaction. Random questioning. In-text questions.</p>

October

TOPIC	Cane Bottomed chair
CONCEPT & SKILLS	Recitation, about the poet, rhyming scheme
LEARNING OUTCOMES	About the poem and the poet
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	Text book and dictionary.
PEDAGOGY	<p>Random questioning Discussion</p>

	In text questions
WRITING SKILLS GRAMMAR LAB ACTIVITY	précis writing, speech writing use of conditionals content exercises, speaking , listening.

October:

TOPIC	Trojan war
CONCEPT & SKILLS	Historical event, about iliad Skills- Reading About greek mythology
LEARNING OUTCOMES	Greek mythology Greek mythology
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	Epic poem, Text book and dictionary. Wikipedia.com
PEDAGOGY	Discussion Random questioning

MATHEMATICS

Chapter name	Time allotted	content
Rational numbers	March	<ul style="list-style-type: none"> • Properties of addition , subtraction, multiplication and division of rational numbers • Representation of rational numbers on the number line • Finding rational numbers between any two rational numbers
Exponents or powers		<ul style="list-style-type: none"> • Exponential form • Negative exponents • Laws of exponents • Expanded form of a number using exponents • Standard form
Quadrilaterals	April	<ul style="list-style-type: none"> • Types of quadrilaterals • Angle sum property for quadrilaterals • Classification of quadrilaterals • Properties of various types of parallelogram, rhombus and square
Construction of quadrilaterals		<ul style="list-style-type: none"> • Construction of quadrilaterals when Four sides and one angle are given Four sides and one diagonal are given Three sides and two included angles are given Two adjacent sides and three angles are given • Construction of special types of quadrilateral like squares , rectangle , parallelogram , rhombus , etc
Square and square roots	May	<ul style="list-style-type: none"> • Square of a number • Properties of a perfect square • Pythagorean triplets • Square root of positive integers and decimal numbers
Cubes and cube roots		<ul style="list-style-type: none"> • Cube of a number • Properties of perfect cubes • Cube root of perfect cubes
Playing with numbers		<ul style="list-style-type: none"> • Letter for digits • Logic behind tests of divisibility • Magic squares • Number riddles

Area of polygons	June	<ul style="list-style-type: none"> Perimeter and area of a square , rectangle , triangle, circle , trapezium , rhombus ,quadrilateral ,polygons
Linear equation in one variable	July	<ul style="list-style-type: none"> Solving a linear equation in one variable Solving an equation reducible to linear equation
probability		<ul style="list-style-type: none"> Probability , sample space , Random experiment , probability of an event
Algebraic expressions	August	<ul style="list-style-type: none"> Types of expressions Addition, subtraction , multiplication, and division of algebraic expressions Algebraic identities and their application Factorisation of algebraic expression
Graphs		<ul style="list-style-type: none"> Plotting points on a coordinate plane Line graphs
Surface areas and volumes	September	<ul style="list-style-type: none"> Curved surface area , total surface area and volume of various solids like cuboids , cube , cylinder , etc

Comparing quantities	October	<ul style="list-style-type: none"> Ratio and percentage Increase and decrease in percentage Profit and loss Discount Simple interest and compound interest
Direct and inverse variation		<ul style="list-style-type: none"> Direct variation Inverse variation Application of direct and inverse variation

<ul style="list-style-type: none"> Objectives 	Outcome
--	---------

<ul style="list-style-type: none"> • The students will be able to • Understand the exact meaning of rational numbers • Write a rational number in its standard form • Represent rational number on number line • Compare rational numbers with same and different denominators • Use the various properties of rational numbers 	<ul style="list-style-type: none"> • Define and recognise rational numbers • Analyse the properties of rational numbers • Apply the properties of operations to add, subtract, multiply and divide rational numbers • Represent rational numbers on number line
<ul style="list-style-type: none"> • The students will be able to • Write exponential notation of rational numbers • Write reciprocals with negative and positive internal exponents • Solve expression using laws of exponents • Express numbers in standard form/ scientific notation using exponents 	<ul style="list-style-type: none"> • Express a rational number in exponential form • Apply the laws of exponents to negative integers • Apply the laws of indices to solving problems • Represent a decimal number in the expanded form using exponents
<ul style="list-style-type: none"> • To identify the quadrilaterals and their properties • To verify the solution of an equation • To understand the properties of various types of quadrilaterals like parallelogram, rectangle, square, rhombus, etc 	<ul style="list-style-type: none"> • Students will be able to find the sum of interior angles and sum of exterior angles of quadrilaterals which will deepen their understandings of shapes.
<ul style="list-style-type: none"> • To construct a unique quadrilateral with the five given parts • To identify if the construction of the quadrilateral of given measurements is possible or not 	<ul style="list-style-type: none"> • Students will practice the use of geometrical like scale, compass, protractor etc • They will value and appreciate the accuracy and neatness required in constructions
<ul style="list-style-type: none"> • To find square of a number • Understand perfect square and square numbers • Identify interesting patterns of square numbers 	<ul style="list-style-type: none"> • Identify perfect squares • Apply properties of square numbers • Determine square root of real numbers • Estimate the square root of real numbers
<ul style="list-style-type: none"> • Find the cube of a number • Understand the properties of cubes • Study and understand the patterns and cubes • Find the cube root of numbers by prime factorisation method and cube estimation 	<ul style="list-style-type: none"> • Identify perfect cubes • Understand the properties of cubes • Define cube roots • Understand the properties of cube roots

<ul style="list-style-type: none"> • The students will be able • Magic squares of 3x3 and 4x4 sizes • Express the number in the general form $100A + 10B + C$ • Test the divisibility of the numbers • Explore number patterns 	<ul style="list-style-type: none"> • Express two and three digit numbers in generalised form • Use generalised form of the numbers to explain the working of puzzles • Understand the concept behind the test for divisibility of number
<ul style="list-style-type: none"> • To calculate the perimeter and area of various 2D figures 	<ul style="list-style-type: none"> • Students will be able to use the formulae and concept of perimeter and area in various real life situations
<ul style="list-style-type: none"> • Differentiate between an expression and an equation • Define an equation and linear equation • Convert a given equation to a linear equation and find its solution • Solve practical problem by expressing it in a mathematical statement 	<ul style="list-style-type: none"> • Recognise linear equation in one variable • Solve linear equations by transposition • Frame linear equations and solve real word problems
<ul style="list-style-type: none"> • Understand the meaning of probability • Understand the meaning of the terms like a trial , an outcome and an event • Will be able to find the probability of an event 	<ul style="list-style-type: none"> • Define probability • Calculate probability for simple events
<ul style="list-style-type: none"> • Understand and define ,constant , a variable , a literal ,an algebraic expression • Define like terms , unlike terms , monomial , binomial , trinomial , polynomial • Find degree of polynomial • Perform addition, subtraction , multiplication of polynomial 	<ul style="list-style-type: none"> • Add and subtract polynomials • Multiply polynomials • Divide a polynomial by a monomial and binomial • Use identities to find products • Use identities to solve problems
<ul style="list-style-type: none"> • To plot a point a coordinate plane using coordinate axes • To represent the comparative data pictorially with the help of a line graph 	<ul style="list-style-type: none"> • Students will use the knowledge of plotting points in the line graphs • They will learn to compare data with the help of line graphs

<ul style="list-style-type: none"> • To identify curved surface and total surface of solids • To calculate surface area and volume of solids like cuboid , cylinder ,etc 	<ul style="list-style-type: none"> • Students will learn the difference between surface area and volume of a solid
--	---

<ul style="list-style-type: none"> • To convert ratio into percentage and vice versa • To calculate increase and decrease in certain quantity in terms of percentage • To calculate simple and compound interest 	<ul style="list-style-type: none"> • Students will be able to apply the concept of percentage , discount , simple interest etc in their day to day life . • Students will understand the difference between compound interest and simple interest
---	---

<ul style="list-style-type: none"> • To understand the meaning and concept of direct and inverse variation • To identify whether a given situation is of direct variation or inverse variation 	<ul style="list-style-type: none"> • Students will be able to categorise real life situation into direct variation or inverse variation and then solve the accordingly
--	---

CLASS - VIII

Month: March

TOPIC	Cell-Structure and Function
CONCEPT & SKILLS	Parts of a cell, Cell theory, Animal and plant cells. Diagrammatic skills Manipulative Skill, Creative Skill, Organizational Skill, Acquisitive Skill
LEARNING OUTCOMES	Parts of cell, Functions performed by the cell, Discovery of cell, Difference between Plant cell and animal cell, Role of cell organelles. Mounting.
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	All Class room instructional tools, Charts, Models. Video lessons
PEDAGOGY	Discussion, Random Questioning, Explanatory, Concept Mapping, Reflective Discussion, Experimental.
ASSESSMENT	MCQ,s, Assignment, Skill based assignment, Random Questioning

DETAILED PLANNER OF
SCIENCE

CLASS – VIII

Month: March

TOPIC	Microorganism :Friends and foe
CONCEPT & SKILLS	Basic concept of microorganism, Classification of microorganism, Shapes and structure of microorganism, Uses of microorganism, Microbe fermentation, Food preservation, Harmful effects of microorganism, Nitrogen cycle Manipulative Skill, Creative Skill, Organizational Skill, Acquisitive Skill
LEARNING OUTCOMES	Where do microorganisms live, Diversity in microorganism, Different shapes and structures of microorganism, Useful microorganism, Diseases causing microorganisms in plants, animals, humans, Role of microorganism in nitrogen fixation. Food spoilage and techniques involved in food preservation. Pasteurization technique.
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	All class room instructional tools, Charts Permanent slides of microorganisms Videos related to certain topics such as Shapes of microorganisms, Nitrogen cycle, etc.
PEDAGOGY	Discussion, Explanation Random Questions Brain Storming Concept formation Concept mapping Reflective discussion
ASSESSMENT	MCQ,s, Assignment, Skill based assignment, Random Questioning

CLASS – VIII

Month: March

TOPIC	Sound
CONCEPT & SKILLS	Sound, Vibration, Musical Instruments, Sounds need a medium to travel, Terms related to sound waves, Characteristics of sound waves, Sound produced by humans, Human ear, Noise & Music, Noise pollution Manipulative Skill, Creative Skill, Organizational Skill, Acquisitive Skill
LEARNING OUTCOMES	Sound(Definition), Vibratory motion, Part of musical instruments which produces sound, Sound cannot travel in vacuum, Amplitude, time period, Frequency (definition), Pitch, Loudness & timbre (definition), Structure of voice box, Structure & working of human ear, Audible & Inaudible sounds, Difference between noise & music, Noise pollution (harmful effects & reduction measures)
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	All classroom instructional tools, other tools like (pendulum, slinky, Pair of tongs, Model of ear, Charts, etc.), video lessons. Reference: Cordova (My World Of Science) & Oxford Science.
PEDAGOGY	Discussion, Random Questioning, Explanatory, Concept Mapping, Reflective Discussion
ASSESSMENT	MCQ,s, Assignment, Skill based assignment, Random Questioning

CLASS – VIII

Month: April

TOPIC	Metals and non metals
CONCEPT & SKILLS	Matter, Classification of matter, Metals and non metals, Physical and chemical properties of metals and non metals, Uses of metals and non metals. Manipulative Skill, Creative Skill, Organizational Skill, Acquisitive Skill, Communicative Skill
LEARNING OUTCOMES	Physical properties of metals, Chemical properties of matter, Nature of the rusting, Reaction of sodium with water, Displacement reaction,
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	All class room instructional tools, Various articles made of Metals, Different chemicals, Litmus paper, Magnesium ribbon, Electric tester etc. Video lessons.
PEDAGOGY	Discussion, Explanation, Experimental, Demonstration. Random Questions Brain Storming Concept formation Concept mapping Reflective discussion
ASSESSMENT	MMCQ,s, Assignment, Skill based assignment, Random Questioning

CLASS – VIII

Month: April

TOPIC	Combustion and flame
CONCEPT & SKILLS	Combustion, Combustion of a wax candle, Fuels, Flame, Combustion of fuel, Fuel and environment Manipulative Skill, Creative Skill, Organizational Skill, Acquisitive Skill, Communicative Skill
LEARNING OUTCOMES	Combustion, Types of Combustion, Combustible and non combustible substances, Products of combustion, Zones of Flame, Conditions necessary for combustion, Characteristic of fuel, Characteristics of ideal fuel, History of matchstick, Fuel efficiency, Harmful effect of burning fuels.
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	All class room instructional tools, Wax candle, Various article of combustible and non combustible substance, Paper cups, Video related to certain topic such as how to control fire, types of combustion, Harmful effects of combustion
PEDAGOGY	Discussion, Explanation, Experimental, Demonstration Random Questions Brain Storming Concept formation Concept mapping Reflective discussion
ASSESSMENT	MMCQ,s, Assignment, Skill based assignment, Random Questioning

CLASS – VIII

Month: April

TOPIC	Light
CONCEPT & SKILLS	Reflection & its types, Laws of reflection, Formation of images in the plane mirror, Multiple images, Dispersion of light, The Human Eye, Persistence of vision, Care of eyes Manipulative skill, Creative skill, Organizational skill
LEARNING OUTCOMES	Reflection(Definition), Regular & Irregular reflection, Characteristics of images formed by a plane mirror, Uses of multiple reflection of light, Kaleidoscope & periscope, Dispersion & Spectrum, Structure & Working of Human Eye, Visually Challenged people, Braille System
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	All classroom instructional tools, other tools like (Mirror strip, torch, Prism, Model of Human eye, etc.), video lessons. Reference: Cordova (My World Of Science) & Oxford Science.
PEDAGOGY	Discussion, Random Questioning, Explanatory, Concept Mapping, Reflective Discussion
ASSESSMENT	MCQ,s, Assignment, Skill based assignment, Random Questioning

CLASS – VIII

Month: May

TOPIC	Reaching The Age Of Adolescence
CONCEPT & SKILLS	Adolescence, Puberty, , Secondary sexual characters, Hormones, Reproductive phase of life in humans, Determination of sex of a baby, Hormones other than sex hormones, Reproductive health Creative Skill, Organizational Skill, Acquisitive Skill
LEARNING OUTCOMES	Adolescence/Puberty (Definition), Changes at puberty and adolescence, Features that distinguish a male from a female, Menstruation Cycle, Endocrine glands(location & function), Role of hormones in completing the life history of insects and frogs, Basic conditions or requirements for keeping good health during adolescence.
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	All classroom instructional tools, other tools like charts, video lessons. Reference: Cordova (My World Of Science) & Oxford Science.
PEDAGOGY	Discussion, Random Questioning, Explanatory, Concept Mapping, Reflective Discussion
ASSESSMENT	MCQ,s, Assignment, Skill based assignment, Random Questioning

CLASS – VIII

Month: May

TOPIC	Reproduction in animals
CONCEPT & SKILLS	Modes of reproduction, Reproductive organs, Fertilization, Development of embryo, Viviparous and Oviparous animals, Asexual reproduction, Story of a Dolly, The Clone Creative Skill, Organizational Skill, Acquisitive Skill
LEARNING OUTCOMES	Asexual reproduction, Binary fission in amoeba, Budding in Hydra, Life cycle of Frog, Organs of male and female reproductive system, Structure of human male sperm, Role of sperm, Fertilization and Types Test tube babies, Development of Foetus in the Uterus, Cloning technique.
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	All class room instructional tools, Charts, Models, Specimen of life cycle of frog and silkworm Videos related to certain topics such as Reproductive system, Fertilization
PEDAGOGY	Discussion, Explanation Random Questions Brain Storming Concept formation Concept mapping Reflective discussion
ASSESSMENT	MMCQ,s, Assignment, Skill based assignment, Random Questioning

CLASS – VIII

Month: May/ June

TOPIC	Crop Production & Management
CONCEPT & SKILLS	Agricultural Practices, Basic Practices of crop production, Agriculture implements, Adding manures & fertilizers, Irrigation, Harvesting, Storage, Protection from weeds, Food for animals Organizational skill, Acquisitive skill, Communicative Skill
LEARNING OUTCOMES	Types of crops, Agricultural practices, ploughing, tools used for ploughing, Cultivator driven by a tractor, Traditional method of sowing, Usage of seed drill, Growing seedlings with manure & fertilizer, Advantages of fertilizer, Role of rhizobium in nitrogen fixation, Sources of irrigation, Traditional & modern methods of irrigation, Tools used in harvesting, Combine & winnowing machines, Harvest festivals, Storage of food grains, Animal Husbandry
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	All class room instructional tools, Charts, Agricultural tools Videos related to certain topics
PEDAGOGY	Discussion, Explanation Random Questions Brain Storming Concept formation Concept mapping Reflective discussion
ASSESSMENT	MMCQ,s, Assignment, Skill based assignment, Random Questioning

TOPIC	Some Natural Phenomenon
CONCEPT & SKILLS	Charging by rubbing, Transfer of charge, Lightning and thunder, Earthquakes Communicative skill, Organizational skill, Acquisitive skill
LEARNING OUTCOMES	Types of charges, Properties of charges, Transfer of charges, Earthing, Cause of lightning & thunder, Harmful effects of lightning, Safety measures during lightning, Causes of earthquake, Terms related to earthquakes, Effects of earthquakes, Safety measures during earthquakes
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	All classroom instructional tools, other tools like (Comb, Glass rod Ebonite rod, Electroscope, etc.), video lessons. Reference: Cordova (My World Of Science) & Oxford Science.
PEDAGOGY	Discussion, Random Questioning, Explanatory, Concept Mapping, Reflective Discussion
ASSESSMENT	MCQ,s, Assignment, Skill based assignment, Random Questioning

DETAILED PLANNER OF
SCIENCE

CLASS – VIII

Month: August

TOPIC	Conservation Of Plants and Animals
CONCEPT & SKILLS	Deforestation and its causes, Consequences of Deforestation, Conservation of forest and wildlife, Biosphere Reserve, Fauna and Flora, Endemic species, Wild life Sanctuary, National Park, Red book Data, Migration, Recycling of Paper, Reforestation. Communicative Skill, Creative Skill, Organizational Skill, Acquisitive Skill
LEARNING OUTCOMES	Deforestation, Causes, Consequences, Sanctuary, National park, Biosphere, Flora and fauna, Endemic Species, Endemic species of plants and animal, Difference between zoo and a wild life sanctuary, Project tiger, Ecosystem & its Components Solutions of deforestation.
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	All class room instructional tools. Videos Lessons.
PEDAGOGY	Discussion, Explanation Random Questions Brain Storming Concept formation Concept mapping Reflective discussion
ASSESSMENT	MMCQ,s, Assignment, Skill based assignment, Random Questioning

CLASS - VIII

Month: August

TOPIC	Chemical Effects of Current
CONCEPT & SKILLS	Conductors & Insulators, Electrical conductivity, Terms commonly used in describing chemical effects of current, Uses of electrolysis Manipulative Skill, Creative Skill, Organizational Skill, Acquisitive Skill
LEARNING OUTCOMES	Conductors & Insulators (Definition), Electrical conductivity of liquids, Electrolytes, Non-Electrolytes, Electrolysis, Electrodes, Electrolytic cell, Uses of electrolysis (Extraction of metals, Manufacture of chemicals, Refining of metals, Electroplating), Uses of electroplating
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	Carbon rod, Copper plate, Copper wires, Copper sulphate, Battery, LED Reference: Cordova (My World Of Science) & Ratna Sagar (Living Science), Videos
PEDAGOGY	Discussion, Random Questioning, Explanatory, Concept Mapping, Reflective Discussion
ASSESSMENT	MCQ,s, Assignment, Skill based assignment, Random Questioning

CLASS – VIII

Month: August

TOPIC	Coal and petroleum
CONCEPT & SKILLS	Coal, Story of coal, useful products of coal, Petroleum, refining of petroleum, Natural gas, Limited natural resources Creative Skill, Organizational Skill, Acquisitive Skill, Communicative Skill
LEARNING OUTCOMES	Fossil fuels, types of fossil fuel, formation of fossil fuels, Characteristics of products of coal, Fractional distillation, Destructive distillation, Advantages of LPG and CNG, Calorific value of different fuels.
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	All class room instructional tools, Video related to certain topic such as Refining of petroleum, Coal mines etc
PEDAGOGY	Discussion, Explanation, Random Questions Brain Storming Concept formation Concept mapping Reflective discussion
ASSESSMENT	MMCQ,s, Assignment, Skill based assignment, Random Questioning

CLASS – VIII

TOPIC	Stars And the Solar System
CONCEPT & SKILLS	Universe, Space, Moon, The Solar System, Stars, The Sun, Planets, Some other members of the solar system, Constellation, Artificial Satellite Acquisitive skill, Organisational skill, creative skill
LEARNING OUTCOMES	Universe & Space (definition), Phases of moon, Solar System (Structure), Planets (Mercury, Venus, Earth , Mars, Jupiter, Saturn, Uranus, & Neptune), Difference between a star & a planet, Units of measuring distances in the universe, Asteroids, Comet, Meteors & Meteorites, Constellation, Satellite (definition), Uses of artificial satellites
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	All classroom instructional tools, other tools like (Telescope, models etc.), video lessons. Reference: Cordova (My World Of Science) & Oxford Science.
PEDAGOGY	Discussion, Random Questioning, Explanatory, Concept Mapping, Reflective Discussion
ASSESSMENT	MCQ,s, Assignment, Skill based assignment, Random Questioning

CLASS – VIII

Month: September

TOPIC	Force and Pressure
CONCEPT & SKILLS	Concept of force, Effects of force, Unit of force, Resultant force, Classification of force, Concept of pressure, Atmospheric pressure, Fluid pressure Manipulative Skill, Creative Skill, Organizational Skill, Acquisitive Skill
LEARNING OUTCOMES	Force (definition), Various effects of force like (force cause movement in stationary body, force can stop moving body, force can change direction, speed and shape of body), Differentiate between contact and non contact force with examples,, Relationship between pressure and area, Application of atmospheric and fluid pressure, Instruments used to measure fluid and atmospheric pressure.
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	All classroom instructional tools, other tools like (comb, paper bits, ball bearings, drawing pins, toothpaste etc.), video lessons. Reference: Cordova (My World Of Science) & Oxford Science.
PEDAGOGY	Discussion, Random Questioning, Explanatory, Concept Mapping, Reflective Discussion
ASSESSMENT	MCQ,s, Assignment, Skill based assignment, Random Questioning

CLASS – VIII

Month: September

TOPIC	Friction
CONCEPT & SKILLS	Friction, Factors affecting friction, Types of friction, Fluid friction, Friction due to air, Friction is a necessary evil.
LEARNING OUTCOMES	Friction (Definition), Causes of Friction, Static friction, Limiting friction, Sliding friction, Rolling friction, Friction due to liquids & gases, Friction due to air, Disadvantages of friction, Ways to reduce friction
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	All classroom instructional tools, other tools like (match box, ball bearings, spring balance, sand paper, etc.), video lessons. Reference: Cordova (My World Of Science) & Oxford Science.
PEDAGOGY	Discussion, Random Questioning, Explanatory, Concept Mapping, Reflective Discussion
ASSESSMENT	MCQ,s, Assignment, Skill based assignment, Random Questioning

DETAILED PLANNER OF
SCIENCE

CLASS – VIII

Month: October

TOPIC	Pollution of Air & Water
CONCEPT & SKILLS	Pollution, Air Pollution, Water Pollution, Potable Water Acquisition skill, Organizational skill, Creative skill
LEARNING OUTCOMES	Pollution (Definition), Sources of Air Pollution, Harmful effects of Air Pollution, Methods of Prevention & Control of Air Pollution, Causes & harmful effects of water pollution, Methods of Prevention & Control of Water Pollution, Potable water, Purification of water at home
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	All classroom instructional tools, Video lessons. Reference: Cordova (My World Of Science) & Oxford Science.
PEDAGOGY	Discussion, Random Questioning, Explanatory, Concept Mapping, Reflective Discussion
ASSESSMENT	MCQ,s, Assignment, Skill based assignment, Random Questioning

CLASS – VIII

Month: October

TOPIC	synthetic fibers and plastics
CONCEPT & SKILLS	Basic concept of fiber, Types of fibers, Synthetic fibers, Types of synthetic fibers, Plastics, Plastics and environment. Communicative Skill, Creative Skill, Organizational Skill, Acquisitive Skill
LEARNING OUTCOMES	Characteristics of synthetic fiber, use of synthetic fiber, Advantages of synthetic fiber, plastic as a material of choice, Advantages of using plastic, Harmful effects of plastics.
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	Class room instructional tools, Various articles made of plastics, thermosetting plastics and thermoplastics, Rayon and nylon videos related to certain topics such as Types of synthetic fibers, plastics and environment.
PEDAGOGY	Discussion, Explanation Random Questions Brain Storming Concept formation Concept mapping Reflective discussion
ASSESSMENT	MCQ,s, Assignment, Skill based assignment, Random Questioning

Activities

Pre – Mid: To make a temporary mount of onion peel

Mid: To show multiple reflections

Post – Mid: To show Principle of Electroplating

CLASS – VIII

MONTH	MARCH
TOPIC	Modern period in India/Colonial rule in India/ Colonial administration.
CONCEPT & SKILLS	<ul style="list-style-type: none"> • Beginning of the modern period in India . • Developments in the world • Sources of the modern world. • About the arrival of European trading company . • Colonialism. • About the rise of British dominance in India. • About the colonial administration . • How the British excluded the Indians from higher posts in the civil service. • Sources of the modern world.
LEARNING OUTCOMES	<p>Students will learn about:</p> <ul style="list-style-type: none"> • About the beginning of the modern period in India world. • About various events like the Renaissance and the Industrial revolution that changed the world. • About the historical sources of the modern period. • About the rivalries and battles among the trading companies. • About how British conquered India through different policy- subsidiary alliance and doctrine of lapse . • About the administrative structure of colonial India. • About various acts and charters passed by the British. • About the organisation of civil service, judiciary, army and police.
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	<p>Text book. Reference. Map Skill. CAL Lab</p>
PEDAGOGY	<p>Random Questioning. Before introducing the topic the teacher will ask random questions to students to check their knowledge like: Q1. How many periods history has been divided into? Q2. What do you know about medieval period? Q3. Do you think medieval period in India was Muslim period? Q4. Who were first foreign company to land in India. Q2. Who was Vasco da Gama.</p> <p>In- text Questions: Certain textual questions will be discussed with the students related to the topics.</p> <p>Discussion: Discussion session will be followed on various topics in which the students will be given a problem for discussion to present their ideas or views.</p> <ul style="list-style-type: none"> • For Example, How do you think India was affected and influenced

	<p>by developments in Europe and the world .</p> <ul style="list-style-type: none"> • Slides and video clippings will be shown to the students in CAL.
ASSESSMENT	<p>Students will be assessed on the basis of:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Map work • Discussion • Project Work • Note Book
TOPIC	Indian Constitution/Vision of Indian Constitution/ Fundamental Rights and Duties
CONCEPT & SKILLS	<ul style="list-style-type: none"> • About the need for laws to govern a nation. • About the role of the constitution and the rule of law and dissent. • About the vision of Indian Constitution. • About translating the objectives of the Constitution into reality. • About human rights, fundamental rights and fundamental duties. • About the role of the constitution in preserving the rights of a citizen.
LEARNING OUTCOMES	<p>Students will learn about:</p> <ul style="list-style-type: none"> • The Indian Constitution. • The mass movement in both, the colonial and independent India. • The legitimacy of law • The making of constitution of India. • The aims and objectives of constitution. • About the concept of human rights, fundamental rights and duties . • About the extent to which fundamental rights have been translated into reality
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	<ul style="list-style-type: none"> • Textbook. • Making of the rules of class. • Constitution of India (specimen copy).
ASSESSMENT	<p>Students will be assessed on the basis of:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Assignment • Debate • Note books

MONTH	APRIL
TOPIC	Rural Life and Society/Our Resources-Land ,Soil, Water, Mineral and Power/Natural Vegetation and Wild Life
CONCEPT & SKILLS	<ul style="list-style-type: none"> • About rural life. • Impact of colonial agrarian policy. • Our resources. • Natural, human and human- made resources. • Sustainable development. • About the land resource and land use in India. • About the importance of land. • About the soil formation. • About water resource and distribution of water. • About the natural vegetation and wildlife of India. • Mineral Resources. • Types of Minerals. • Distribution of Mineral Resources. • About water resource and distribution of water. • About the natural vegetation and wildlife of India .
LEARNING OUTCOMES	<p>Students will learn :</p> <ul style="list-style-type: none"> • About the resources. • About the types of resources. • About the importance of sustainable development. • About the land resources and land use in India. • About the soil profile and soil formation. • About the types of soil. • About the soil erosion and conservation. • Minerals its types, distribution and how it is mined. • Mineral resources of India.
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	<ul style="list-style-type: none"> • Text- Book • Giving reference of our surroundings. • CAL Lab
PEDAGOGY	<p>Brain Storming Higher order thinking(HOT) questions will be put to the students on different topics to call out their ideas: Q: Give examples to show that the importance and use of a resources changes with time.</p> <p>In text Questions: Certain textual question will be discussed with the students related to the topics.</p> <p>Discussion: Discussion session will be followed on various topics in which students will be given a problem for discussion to present their ideas or views. Slides and videos will be shown on the said topic in CAL.</p>
ASSESSMENT	<ul style="list-style-type: none"> • Note books • Group Discussion • Project Work

MONTH	MAY
TOPIC	Colonialism and Tribal Societies/Crafts and industries/ Parliamentary government/ Union Executive.
CONCEPT & SKILLS	<ul style="list-style-type: none"> • Changes in Tribal Life • . Crafts and industries in India before British rule. • . How colonialism led to ruin of handicraft industry. • .Forms of government.. • About the federal form of government. • The President, Qualifications of the President. • Powers of President. • Vice-President and his Qualifications. • Prime Minister and his functions and Council of Ministers
LEARNING OUTCOMES	<p>Students will learn about:</p> <ul style="list-style-type: none"> • About the changes in tribal life under colonial rule. • About the process of de-industrialisation. • About the growth of modern industries in India. • About the federal form of government. • About the basic features, functions and powers of the two houses of parliament. • About the law making
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	<ul style="list-style-type: none"> • Text- Book • Reference book. • Slides and videos will be shown on the said topic in CAL.
PEDAGOGY	<p>Brain Storming Higher order thinking(HOT) questions will be put to the students on different topics to call out their ideas For example Q; India being a land of diversity ,federal form of government is indeed best suited for it. Do you agree?</p> <p>In text Questions: Certain textual question will be discussed with the students related to the topics.</p> <p>Discussion: Discussion session will be followed on various topics in which students will be given a problem for discussion to present their ideas or views.</p>
ASSESSMENT	<p>Students will be assessed on the basis of:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Assignment • Debate • Note books

MONTH	JUNE
TOPIC	Revolt of 1857/Challenging Caste System/Colonialism and Urban Changes/ Judiciary and Role of Police and courts.
CONCEPT & SKILLS	<ul style="list-style-type: none"> • Causes for the revolt of 1857 • Outcomes of the revolt.\ • Struggle against Caste System • Crafts and industries in India before British rule. • How colonialism led to ruin of handicraft industry. • About the supreme and high court. • About the need for independence of judiciary. • About the role of courts and police in maintaining law and order.
LEARNING OUTCOMES	<p>Students will learn :</p> <ul style="list-style-type: none"> • About the reasons of the revolt of 1857. • About the spread ,limitations and failure of the revolt. • About the struggle against the caste System • About the process of de-industrialisation. • About the growth of modern industries in India. • How to appoint prime-minister, president and council of ministers. • Position and powers of above mentioned portfolios. • About the supreme and high court. •
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	<ul style="list-style-type: none"> • Text- Book • Reference book. • Slides and videos will be shown on the said topic in CAL.
PEDAGOGY	<p>Brain Storming Higher order thinking(HOT) questions will be put to the students on different topics to call out their ideas For example Q; Many historians have called the revolt of 1857 the first war of independence. Do you agree ? Give reasons for your answer In text Questions: Certain textual question will be discussed with the students related to the topics. Discussion: Discussion session will be followed on various topics in which students will be given a problem for discussion to present their ideas or views.</p>
ASSESSMENT	<ul style="list-style-type: none"> • Group Discussion • Map Skill • Note books
	JULY –REVISION WORK

MONTH	AUGUST
TOPIC	Education and British Rule/ Socio-religious Reforms/ Agriculture and major crops Agricultural development in India and USA
CONCEPT & SKILLS	<ul style="list-style-type: none"> • Indigenous Education and introduction of western education. • Limitations of British Policies. • Growth of National Education • India in the 19th century-condition of women. • Socio-religious reformers in like Raja Rammohan Roy, Ishwar Chandra Vidya Sagar in West Bengal • Evolution of agriculture and Factors influencing agriculture • Types of farming • Food crops/ Commercial crops/ Beverage crops/ Fibre crops • Agricultural development in India and USA
LEARNING OUTCOMES	<p>Students will learn :</p> <ul style="list-style-type: none"> • About the indigenous systems of education. • About the British policies of Education in India. • About the role of enlightened Indians in spreading western scientific education. • About the growth of national educational Institutions in India. • About the social and religious evils prevalent in the nineteenth century in Indian society. • About the contribution educated social and religious reformers of India and British administrators in eradicating social evils. • About the evolution of agriculture and factors influencing agriculture • About the subsistence and commercial agriculture • About the major crops. • About the main features of agriculture in India and USA.
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	<ul style="list-style-type: none"> • Textbook. • Slides and videos will be shown on the said topic in CAL.
MONTH	SEPTEMBER
TOPIC	Social Justice and Marginalised/ Manufacturing Industries/ Industrial Developments: Comparative studies
CONCEPT & SKILLS	<ul style="list-style-type: none"> • Understanding Marginalisation and Effects of marginalisation. • Role of social reformers. • Efforts made to uplift Scheduled Castes and Scheduled Tribes. • About the industrial revolution. • About the classification of industries. •
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	<p>Textbook Slides and videos will be shown on the said topic in CAL.</p>
PEDAGOGY	<p>Brain Storming Higher order thinking(HOT) questions will be put to the students on different topics to call out their ideas. For example:</p>

	<p>Q; How far has India been able to prevent discrimination in society?</p> <p>In text Questions: Certain textual question will be discussed with the students related to the topics.</p> <p>Discussion: Discussion session will be followed on various topics in which students will be given a problem for discussion to present their ideas or views.</p>
ASSESSMENT	<p>Students will be assessed on the basis of:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Project Work • Note books
MONTH	OCTOBER
TOPIC	Indian National Movement- Gandhian Era/ India After Independence/ Economic Presence of the Government/Human Resources
CONCEPT & SKILLS	<ul style="list-style-type: none"> • Growth of national Consciousness. • Indian national Movement (1885-1905) • Growth of Militancy. • Constitutional Reforms. • Gandhian era- Non- violent satyagraha movement. • Govt. Of India Act,1935. • Post-1945 developments. • Independence and Partition. • Tackling the Economic Problems. • Economic planning: Five Year Plans. • Industrial Development under the Five Year Plans.
LEARNING OUTCOMES	<p>Students will learn about:</p> <ul style="list-style-type: none"> • The rise of nationalist feelings among Indians. • Early associations formed. • Various constitutional reforms proposed by the british government. • Mahatma Gandhi and the non-violent mass movement led by him. • How Indians attained freedom from British rule. • The steps taken to provide social and economic justice to all. • The policies to tackle the problems of poverty and unemployment. • The planned economic development of India. • The steps taken to provide social and economic justice to all. • The policies to tackle the problems of poverty and unemployment. • The planned economic development of India. • Five Year Plans.
INSTRUCTIONAL TOOLS & REFERENCES	<p>Text-book</p> <p>Slides and videos will be shown on the said topic in CAL.</p>
PEDAGOGY	<p>Random Questioning.</p> <p>Before introducing the topic the teacher will ask random questions to students to check their knowledge like:</p> <p>Q1. What is Nationalism?</p> <p>Q2. What is imperialism?</p> <p>Q3. For how many years was India under the British rule?</p>

	<p>Q4. When did India get freedom?</p> <p>In- text Questions: Certain textual questions will be discussed with the students related to the topics.</p> <p>Discussion: Discussion session will be followed on various topics in which the students will be given a problem for discussion to present their ideas or views.</p> <ul style="list-style-type: none"> • For Example, What are merits and de-merits using violence as a means of protest?
ASSESSMENT	<p>1.Project Work 2.Note books</p>
	<p>NOVEMBER REVISION</p>

दिल्ली पब्लिक स्कूल , श्रीनगर

"प्रिय छात्रों हम आपका नयी कक्षा में आने पर हार्दिक स्वागत करते हैं ,और आशा करते हैं कि आने वाला वर्ष आपके लिए शुभ हो ।
हिंदी विभाग हार्दिकशुभकामनाओं के साथ नए पाठ्यक्रम की शुरूआत करने जा रहा हैं ”।

आलस त्यागो करो पढाई ,

आलस त्यागो करो पढाई ,
घड़ी पढाई की अब आई ।

मेहनत रास जिसे न आई,
गया समय तो फिर पछताए ।

करे परिश्रम जो भी बच्चे ,
सबको लगते वही अच्छे ।
सच्चे मन से जो पढता है
आगे सब से वो बड़ता है ।

SESSION: 2017 MARCH

1	For the Month/class Reqd 6 Period reqd in a week माह	(कक्षा - ८) मार्च कर्मवीर(कविता) शब्द विचार , संज्ञा के विकारी तत्व (वचन , लिंग, कारक)
2	Concepts & skills संकल्पना और कौशल	१.निरंतर प्रयासरत रहना २.कठिनाइयों का सामना करना ३. आगे बढ़ना ४. कविता का मूलभाव समझाना । ५. कवि के बारे में जानकारी देना । ३.कविता का लयबद्ध गान, सही उच्चारण । ७कंठस्थ करना
3	Learning Outcomes अध्ययन के परिणाम	१.आशय चिंतन २.कर्मवीरों के संदेश को जाना । ३.कविता का लयबद्ध गान तथा समान तुक वाले शब्द सीखे । ४.नए शब्द बोलने तथा लिखने सीखे । ५.पर्याय शब्द, विलोम शब्दों का बोध हुआ ।
4.	Instructional Tools & References शिक्षा उपकरण और गतिविधियाँ	१.पाठ्यपुस्तक, २.सी.डी ३.शब्दकोश ४. कार्य प्रपत्र
5.	Pedagogy शिक्षण शास्त्र	१.कविता का लयबद्ध तथा शुद्ध उच्चारण के साथ वाचन करवाना । २.कविता का सारांश समझाना ३.वार्तालाप के माध्यम से बताना कि कर्मवीर बनने के क्या करना ज़रूरी है । ४. छात्रों के शब्द भंडार में वृद्धि करना । ५.वर्तनी संबंधी अशुद्धियों को दूर करना संकल्पपूर्ण हेतु पुनरावृत्ति

6.	Activity/ Assignment Project/Research <u>कार्यकलाप</u>	१.इस कविता से मिलती जुलती कविता कक्षा में छात्रों द्वारा सुनी जाएगी । २. अभ्यास पत्र ३.वाक्य प्रयोग
7.	Assessment <u>मूल्यांकन</u>	१. कार्य की पूर्णता २. भाषा की शुद्धतावाक्य , वर्तनी ,उच्चारण और पाठ- पठन के आधार पर ३.मौखिक प्रश्न/उत्तर पूछना ४.सही उच्चारण (शब्दों का) ५.श्रुतलेख ६.अभ्यास कार्य

DETAILED PLANNING OF HINDI (MAIN) FOR CLASS –VIII

SESSION:2017 MARCH

1	For the Month/class Reqd 6 Period reqd in a week <u>माह</u>	<u>अकबरी लोटा</u> <u>हास्य कथा</u> सर्वनाम , विशेषण
2	Concepts & skills <u>संकल्पना और कौशल</u>	१. छात्रों को कहानी के बारे में जानकारी देना । २. कहानी का भावपूर्ण ढंग से पठन करना ३. शब्दों का शुद्ध उच्चारण तथा प्रश्नोंके सटीक उत्तर देने की योग्यता और कौशल का विकास करना । ४. छात्रों के शब्द भंडार में वृद्धि करना । ५. वर्तनी संबंधी अशुद्धियों को दूर करना ।
3	Learning Outcomes <u>अध्ययन के परिणाम</u>	१. अरूपनाद शर्मा की कहानी द्वारा बच्चों के मन में मित्रता के लिए प्यार और करुणा का भाव आना । २. हास्य- व्यंग्य की समझ ३. शब्दों का ज्ञान । ५. चरित्र - चित्रण ६. संधि ७. शब्द विचार
4.	Instructional Tools& References <u>शिक्षा उपकरण और</u> <u>गतिविधियाँ</u>	१. पाठ्यपुस्तक, २. अतिरिक्त पठन ३. शब्दकोश ४. कार्य प्रपत्र
5.	Pedagogy <u>शिक्षण शास्त्र</u>	१. कहानी का सही उच्चारण से वाचन तथा वार्तालाप के माध्यम से प्रश्नों के उत्तर पूछना तथा बताना । २. सरलार्थ ३. कक्षा- कार्य ४. गृहकार्य

		५. संकल्पपूर्ण हेतु पुनरावृत्ति
6.	Activity/ Assignment Project/Research कार्यकलाप	१. पाठ से संबंधित किसी घटना को कहानी के रूप में लिखना । २. श्रुतलेख ४. पत्र लेखन ५. मुहावरों का अर्थ लिखकर वाक्यों में प्रयोग ६. अभ्यास - कार्य
7.	Assessment मूल्यांकन	१. सही उच्चारण । २. नए शब्दों का ज्ञान । ३. श्रुतलेख ४. मौखिक प्रश्न/उत्तर पूछना

DETAILED PLANNING OF HINDI (MAIN) FOR CLASS –VIII

SESSION:2017APRIL

1	For the Month/class Reqd 6 Period reqd in a week <u>माह</u>	<u>अप्रैल</u> <u>निश्छल भाव</u> <u>कविता</u> क्रिया , पत्र लेखन , उपसर्ग , प्रत्यय
2	Concepts & skills <u>संकल्पना और कौशल</u>	१. नैतिक मूल्यों का विकास २. प्रस्तुतीकरण की क्षमता का विकास ३. भक्ति-भाव से जुड़ाव ४. पाठ का मूलभाव समझाना । ५. निश्छल भाव के बारे में जानकारी देना । ३. दीप्ति गुप्ता की कविता का सही उच्चारण ।
3	Learning Outcomes <u>अध्ययन के परिणाम</u>	१.आशय चिंतन २. मित्रता और सच्ची भक्ति को समझा । ३.कविता का लयबद्ध गान तथा समान तुक वाले शब्द सीखे । ४.नए शब्द बोलने तथा लिखने सीखे । ५ .प्रत्येक छात्र अपनेविचार लिखने योग्य हुआ । ६.निश्छल भाव की विशेषताओं का ज्ञान हुआ ।
4.	Instructional Tools& References <u>शिक्षा उपकरण और गतिविधियाँ</u>	१. पाठ्यपुस्तक, २. अतिरिक्त पठन ३. शब्दकोश ४. कार्य प्रपत्र
5.	Pedagogy <u>शिक्षण शास्त्र</u>	१.कविता का लयबद्ध तथा शुद्ध उच्चारण के साथ वाचन करवाना । २.कविता का सारांश समझाना ३.वार्तालाप के माध्यम से बताना कि सच्ची भावनासत्य पर आधारित है और यही मनुष्य के जीवन को सही दिशा देने में सहायक सिद्ध हो सकती है। ९. सार लेखन १० संकल्पपूर्ण हेतु पुनरावृत्ति

6.	Activity/ Assignment Project/Research <u>कार्यकलाप</u>	१. अभ्यास पत्र २. वाक्य प्रयोग ३. आशय सपष्ट ४. भावार्थ लिखवाना ५. कविता को याद कर के कक्षा में सुनाना । ६. विषय - वस्तु संबंधी प्रश्नोत्तर ७. अर्थ ग्रहण संबंधी प्रश्नोत्तर ८. परियोजना - छात्रों को निश्छल भाव और प्रकृति से सीख को आधार बनाकर चित्रों सहित कवितएँ लिखवाई गई ।
7.	Assessment <u>मूल्यांकन</u>	१. कार्य की पूर्णता २. भाषा की शुद्धता वाक्य , वर्तनी , उच्चारण और पाठ- पठन के आधार पर । ३. मौखिक प्रश्न/उत्तर पूछना ४. सही उच्चारण (शब्दों का) ५. अभ्यास - कार्य

DETAILED PLANNING OF HINDI (MAIN) FOR CLASS –VIII

SESSION: 2017APRIL

1	For the Month/class Reqd 6 Period reqd in a week <u>माह</u>	अप्रैल <u>(कहानी)</u> <u>सञ्जा तीर्थयात्री</u> काल , अव्यय
2	Concepts & skills <u>संकल्पना और कौशल</u>	१. नैतिक मूल्यों का विकास २. प्रस्तुतीकरण की क्षमता का विकास ३. भक्ति-भाव से जुड़ाव ४. पाठ का मूलभाव समझाना । ५. निश्छल भाव के बारे में जानकारी देना । ३. दीप्ति गुप्ता की कविता का सही उच्चारण ।
3	Learning Outcomes <u>अध्ययन के परिणाम</u>	१. आशय चिंतन २. मित्रता और सञ्जी भक्ति को समझना । ३. कविता का लयबद्ध गान तथा समान तुक वाले शब्द सीखे । ४. नए शब्द बोलने तथा लिखने सीखे । ५. प्रत्येक छात्र अपने विचार लिखने योग्य हुआ । ६. निश्छल भाव की विशेषताओं का ज्ञान हुआ ।
4.	Instructional Tools & References <u>शिक्षा उपकरण और गतिविधियाँ</u>	१. पाठ्यपुस्तक, २. अतिरिक्त पठन ३. शब्दकोश ४. कार्य प्रपत्र
5.	Pedagogy <u>शिक्षण शास्त्र</u>	१. कविता का लयबद्ध तथा शुद्ध उच्चारण के साथ वाचन करवाना । २. कविता का सारांश समझाना ३. पाठ्यक्रम को पूर्ण रूप से समझाना और छात्रों के विचार परिचर्चा और संवाद के माध्यम से सुनना । ९. सार लेखन १० संकल्पपूर्ण हेतु पुनरावृत्ति

6.	Activity/ Assignment Project/Research <u>कार्यकलाप</u>	१. अभ्यास पत्र २. वाक्य प्रयोग ३. आशय सपष्ट ४. भावार्थ ५. कविता को याद कर के कक्षा में सुनाना । ६. विषय - वस्तु संबंधी प्रश्नोत्तर ७. अर्थ ग्रहण संबंधी प्रश्नोत्तर ८. परियोजना - छात्रों को निश्चल भाव और प्रकृति से सीख को आधार बनाकर चित्रों सहित कवितएँ लिखवाई गई ।
7.	Assessment <u>मूल्यांकन</u>	१. कार्य की पूर्णता २. भाषा की शुद्धता वाक्य , वर्तनी , उच्चारण और पाठ- पठन के आधार पर । ३. मौखिक प्रश्न/उत्तर पूछना ४. सही उच्चारण (शब्दों का) ५. अभ्यास - कार्य

DETAILED PLANNING OF HINDI (MAIN) FOR CLASS –VIII

SESSION: 2017 MAY

1	For the Month/class Reqd 6 Period reqd in a week माह	जादुई कालीन (संवाद) तिथि तवोरा <u>सत्साहसी (लेख)</u> संधि , समास, मुहावरे एवं लोकोक्तियाँ
2	Concepts & skills <u>संकल्पना और कौशल</u>	१. पठन-पाठन, चिंतनात्मक पठन, कारण, आशय, शुद्ध उच्चारण, कल्पना २. संदेश प्रतिक्रिया, विस्तृत विवरण, सही उत्तर ३. सामाजिक जागरूकता, समाज सेवा, प्रेम, समझदारी
3	Learning Outcomes <u>अध्ययन के परिणाम</u>	१. सहृदयता २. सहानुभूति ३. तिथि तवोरा के संवाद द्वारा बच्चों के मन में दुखियों और निर्धनों के लिए प्यार और करुणा का भाव आना। ४. जागरूकता - दुख सब के लिए समान होता है
4.	Instructional Tools & References <u>शिक्षा उपकरण और गतिविधियाँ</u>	१. शब्दकोश, पाठ्य पुस्तक २. श्यामपट्ट तूलिका ३. कुछ चित्रों का प्रयोग-(बालश्रमिकों के प्रति हमारा क्या कर्तव्य है?)
5.	Pedagogy <u>शिक्षण शास्त्र</u>	१. विचार विमर्श: बाल श्रम की समस्या एक गंभीर समस्या है। इस समस्या के निवारण के लिए अनेक उपाय और योजनाएँ बनाई जा रही हैं लेकिन जानकारी के अभाव में गरीब व अशिक्षित लोग इसका लाभ नहीं उठा पा रहे हैं। “जादुई कालीन ” पाठ के आधार पर बताएँगे कि बालश्रमिकों के प्रति हमारा क्या कर्तव्य है? २. पूर्व ज्ञान: इस समस्या से ग्रस्त देशों के बारे में बातचीत। ३. पाठ्य पुस्तक से प्रश्न: पाठ्य पुस्तक में दिये गए प्रश्न- अति लघु उत्तर, लघु उत्तर और निबंधात्मक प्रश्न-उत्तर, सोचिए और बताइए, संबंधी प्रश्न-उत्तर बताया जाएगा।

6.	Activity/ Assignment Project/Research कार्यकलाप	१.संवाद,समारोह में मंचन,लेखक परिचय २.बालश्रम इस विषयपर कक्षा चर्चा
7.	Assessment मूल्यांकन	१. कार्य की पूर्णता २. भाषा की शुद्धतावाक्य , वर्तनी ,उच्चारण और पाठ- पठन के आधार पर । ३.मौखिक प्रश्न/उत्तर पूछना ४.सही उच्चारण (शब्दों का) ५.अभ्यास - कार्य

DETAILED PLANNING OF HINDI (MAIN) FOR CLASS –VIII

SESSION:2017 MAY

1	For the Month/class Reqd 6 Period reqd in a week माह	चक दे ! इंडिया (दीपिका गुप्ता) मन भावन सावन (कविता) शब्द विवेक
2	Concepts & skills संकल्पना और कौशल	१. पठन-पाठन, चिंतनात्मक पठन, कार्य कारण २. संदेश, प्रतिक्रिया, शुद्ध उच्चारण ३. चरित्र-चित्रण, सही उत्तर, उद्देश्य कथन, विस्तृत विवरण कराया जाएगा
3	Learning Outcomes अध्ययन के परिणाम	१. मानव भावनाओं पर आधारित कहानी के माध्यम से यह समझाना कि बुरे मनुष्य का हृदय परिवर्तित होता है। २. विद्यार्थियों को नैतिक शिक्षा मिलेगी।
4.	Instructional Tools & References शिक्षा उपकरण और गतिविधियाँ	१. शब्दकोश, पाठ्य पुस्तक २. श्यामपट्ट तूलिका ३. कुछ चित्रों का प्रयोग
5.	Pedagogy शिक्षण शास्त्र	१. विचार विमर्श: क्या बुराई को समाप्त करने के लिए हमें भी बुराई का रास्ता अपनाना चाहिए? इस पाठ के आधार पर बताएँगे कि बुराई को अच्छाई में कैसे परिवर्तित किया जा सकता है। २. पूर्व ज्ञान: कुछ और कहानियाँ जससे नैतिक शिक्षा मिलती है। ३. पाठ्य पुस्तक से प्रश्न: पाठ्य पुस्तक में दिये गए प्रश्न- अति लघु उत्तर, लघु उत्तर और निबंधात्मक प्रश्न-उत्तर, सोँचिए और बताइए, संबंधी प्रश्न-उत्तर बताया जाएगा।
6.	Activity/ Assignment Project/Research कार्यकलाप	१. विनम्रता, उदारता, पश्चाताप, दयाभाव २. परियोजना निर्माण 1. छात्र पाठ को पढ़ा कर संज्ञा, सर्वनाम और विशेषण शब्द छाँटकर लिखेंगे। 2. ध्यानचंद का चित्र और जीवन परिचय ज्ञात करके छात्रों परियोजना कार्य देकर अंकित किया जाएगा।

7.	Assessment <u>मूल्यांकन</u>	<p>अनुच्छेद लेखन , फिल्म पर आधारित लेख लिखवाया जाएगा ।</p> <p>संज्ञा , सर्वनाम और विशेषण शब्दों पर आधारित वाक्य रचना ।</p> <p>कठिन शब्द,शुद्ध उच्चारण,सोचिए और बताइए,रिक्त स्थानों की पूर्ति,अति लघु,लघु और निबंधात्मक प्रश्नोत्तर,शब्दार्थ,शुद्ध वर्तनी, सरलार्थ</p>
----	--------------------------------	---

DETAILED PLANNING OF HINDI (MAIN) FOR CLASS –VIII

SESSION: 2017 JUNE

1	For the Month/class Reqd 6 Period reqd in a week माह	(कविता) लोहे के पेड़ हरे होंगे वाक्य विचार , अशुद्ध वाक्यों का संशोधन
2	Concepts & skills <u>संकल्पना और कौशल</u>	१. रामधारी सिंह <u>दिनकर</u> की लिखित कविता लोहे के पेड़ हरे होंगे में प्राकृतिक सौंदर्य बोध प्रकृति प्रेम, दुखी से संवेदना २. कविता का मूलभाव समझाना ३. कवि के बारे में जानकारी देना । ४..कविता का लयबद्ध गान, सही उच्चारण । ७ कंठस्थ करना
3	Learning Outcomes <u>अध्ययन के परिणाम</u>	१. आशय चिंतन २. प्राकृतिक सौंदर्य के संदेश को जानना ३. कविता का लयबद्ध गान तथा समान तुक वाले शब्द सीखे । ४. नए शब्द बोलने तथा लिखने सीखे । ५. पर्याय शब्द, विलोम शब्दों का बोध हुआ ।
4	Instructional Tools & References <u>शिक्षा उपकरण और गतिविधियाँ</u>	पाठ्य पुस्तक, शब्दकोश, कविताओं का संग्रह, कविताओं के बारे में चर्चा, सामान्य ध्यान
5	Pedagogy <u>शिक्षण शास्त्र</u>	१. कविता का लयबद्ध तथा शुद्ध उच्चारण के साथ वाचन करवाना । २. कविता का सारांश समझाना ३. वार्तालाप के माध्यम से बताना कि चाहे कितना भी विज्ञान का विकास हो जाए, मानवता , प्रेम और त्याग के अभाव में संसार का चलना असंभव है । ३. यह कविता हमें उत्साह और आत्मविश्वास का महत्त्व बताती है ।
6	Activity/ Assignment	१. इस कविता से मिलती जुलती कविता कक्षा में छात्रों द्वारा सुनी जाएगी । २. अभ्यास पत्र ३. वाक्य प्रयोग ४. रामधारी सिंह दिनकर की कविताओं का संग्रह तैयार करवाया जाएगा

	Project/Research <u>कार्यकलाप</u>	
7	Assessment <u>मूल्यांकन</u>	१.कार्य की पूर्णता २. भाषा की शुद्धता , वर्तनी ,उच्चारण और पाठ- पठन के आधार पर ३.मौखिक प्रश्न/उत्तर पूछना ४.सही उच्चारण (शब्दों का) ५.श्रुतलेख ६.अभ्यास - कार्य

DETAILED PLANNING OF HINDI (MAIN) FOR CLASS –VIII

SESSION:2017 JUNE

1	For the Month/class Reqd 6 Period reqd in a week <u>माह</u>	1. मिसाइल मैन (साक्षात्कार) डा० ए० पी० जे० अब्दुल कलाम 2. प्रदूषित हवा हर साँस में <u>पर्यावरण पर लेख</u>
2	Concepts & skills <u>संकल्पना और कौशल</u>	१. पठन-पाठन, चिंतनात्मक पठन, कारण, आशय, शुद्ध उच्चारण, कल्पना २. संदेश प्रतिक्रिया, विस्तृत विवरण, सही उत्तर ३. सामाजिक जागरुकता, समाज सेवा, प्रेम, समझदारी
3	Learning Outcomes <u>अध्ययन के परिणाम</u>	<u>चिंतन पूंजी है उद्यम ज़रिया है और</u> <u>कड़ी मेहनत समाधान है।</u> डा० अब्दुल कलाम <u>के इस कथन को समझा जो छात्रों के जीवन को एक नई दिशा देगा।</u> लगन , परिश्रम , समय का सदुपयोग , परमाणु शक्ति का सकारात्मक प्रयोग प्रकृति से प्रेम , प्रकृति को नुकसान न पहुँचाना , पेड़ लगाना
4.	Instructional Tools & References <u>शिक्षा उपकरण और गतिविधियाँ</u>	१. अतिरिक्त पठन २. कार्य प्रपत्र ३. सामूहिक कार्य ४. शब्दकोश
5.	Pedagogy <u>शिक्षण शास्त्र</u>	१. विचार विमर्श २. भावार्थ ३. पूर्वज्ञान प्रश्नोत्तर ४. वर्तनी की शुद्धता ५. प्रस्तुतीकरण ६. पाठ पर आधारित प्रश्नोत्तर ७. कक्षा- कार्य ८. गृहकार्य ९. संकल्पपूर्ण हेतु पुनरावृत्ति

6.	<p>Activity/ Assignment Project/Research <u>कार्यकलाप</u></p>	<p><u>पर्यावरण मेल</u></p> <p>आई यह पर्यावरण की मेल , कितना अच्छा है यह खेल ।</p> <p>पर्यावरण मेल में ये सारे , जीवन सुखमय बनाते हैं हमारे ।</p> <p>पानी , वायु , पहाड़, पेड़ , मनुष्य भूल गया इनके मायने । निज सुख हेतु करता दुरुपयोग भूल गया इनका सदुपयोग ॥</p> <p>१.इसी प्रकार छात्रों से कल्पना पर आधारित कविताएँ लिखवाई जाएँगी। २. अभ्यास पत्र ३.वाक्य प्रयोग,शब्दार्थ ४. विराम चिह्नों का प्रयोग</p>
7.	<p>Assessment <u>मूल्यांकन</u></p>	<p>१. कार्य की पूर्णता २. भाषा की शुद्धता वाक्य , वर्तनी ,उच्चारण और पाठ- पठन के आधार पर । ३.मौखिक प्रश्न/उत्तर पूछना ४.सही उच्चारण (शब्दों का) ५.अभ्यास - कार्य</p>
8.	<p>Formative/Summative Assessment Syllabus <u>रचनात्मक और योगात्मक मूल्यांकन</u></p>	<p>शुद्ध उच्चारण सोंचिए और बताइये रिक्त स्थानों की पूर्ति</p> <p>अतिलघु, लघु और निबंधात्मक प्रश्नोत्तर शब्दार्थ बच्चों की पाठ पढ़ने की परीक्षा ली जाएगी। बच्चों द्वारा पाठ के पात्रों का चरित्र-चित्रण लिखवाया जाएगा।</p>

JULY :-REVISION पुनरावृत्ति

DETAILED PLANNING OF HINDI (MAIN) FOR CLASS –VIII

SESSION: 2017 AUGUST

1	For the Month/class Reqd 6 Period reqd in a week <u>माह</u>	(कक्षा – ८) अगस्त सुभागी , जलियाँवाला बाग में बसंत विराम चिह्न , अलंकार
2	Concepts & skills <u>संकल्पना और कौशल</u>	१. नैतिक मूल्यों का विकास २. प्रस्तुतीकरण की क्षमता का विकास ३. प्रेम -भाव से जुड़ाव ४. पाठ का मूलभाव समझाना । ५. जलियाँवाला बाग में बसंत के बारे में जानकारी देना । ३. श्रीमती सुभद्राकुमारी चौहान की कविता <u>जलियाँवाला बाग में बसंत</u> और मुंशी प्रेमचंद की कहानी <u>सुभागी</u> का सही उच्चारण ।
3	Learning Outcomes <u>अध्ययन के परिणाम</u>	१.आशय चिंतन २.लड़कियों का सम्मान करना । ३.कविता का लयबद्ध गान तथा समान तुक वाले शब्द सीखे । ४.नए शब्द बोलने तथा लिखने सीखे । ५ .प्रत्येक छात्र अपने विचार लिखने योग्य हुआ । ६. <u>जलियाँवाला बाग में बसंत</u> कांड का ज्ञान हुआ ।
4.	Instructional Tools& References <u>शिक्षा उपकरण और गतिविधियाँ</u>	१. पाठ्यपुस्तक, २. अतिरिक्त पठन ३. शब्दकोश ४. कार्य प्रपत्र
5.	Pedagogy <u>शिक्षण शास्त्र</u>	१.कविता का लयबद्ध तथा शुद्ध उच्चारण के साथ वाचन करवाना । २.कविता का सारांश समझाना ३.वार्तालाप के माध्यम से बताना कि सच्ची भावनासत्य पर आधारित है और

		<p>ग्रहीमनुष्य के जीवन को सही दिशा देने में सहायक सिद्ध हो सकती है।</p> <p>९. सार लेखन १० संकल्पपूर्ण हेतु पुनरावृत्ति</p>
6.	<p>Activity/ Assignment Project/Research <u>कार्यकलाप</u></p>	<p>१. अभ्यास पत्र २. वाक्य प्रयोग ३. आशय सपष्ट ४. भावार्थ लिखवाना ५. कविता को याद कर के कक्षा में सुनाना । ६. विषय - वस्तु संबंधी प्रश्नोत्तर ७. अर्थ ग्रहण संबंधी प्रश्नोत्तर ८. परियोजना - छात्रों को जलियाँवाला बाग में बसंतको आधार बनाकर चित्रों सहित कविता लिखवाई गई ।</p>
7.	<p>Assessment <u>मूल्यांकन</u></p>	<p>१. कार्य की पूर्णता २. भाषा की शुद्धतावाक्य , वर्तनी , उच्चारण और पाठ- पठन के आधार पर । ३. मौखिक प्रश्न/उत्तर पूछना ४. सही उच्चारण (शब्दों का) ५. अभ्यास - कार्य ६. तुकांत शब्द ७. प्रयुक्त और प्रचलित रूप । ८. काव्यांश पर आधारित प्रश्नोत्तर । ९. सुभागीको आधार बनाकर अपने विचार लिखिए ।</p>

DETAILED PLANNING OF HINDI (MAIN) FOR CLASS –VIII

SESSION: 2017 SEPTEMBER

1	For the Month/class Reqd 6 Period reqd in a week <u>माह</u>	(कक्षा – ८) सितंबर - <u>समय नियोजन (निबंध) और राम वन गमन (पद्य)</u> अपठित गद्यांश , अपठित पद्यांश , अनुच्छेद लेखन
2	Concepts & skills <u>संकल्पना और कौशल</u>	१. छात्रों को निबंध और पद्य के बारे में जानकारी देना । २. पाठ्यक्रम का भावपूर्ण ढंग से पठन करना ३..शब्दों का शुद्ध उच्चारण तथा प्रश्नों के सटीक उत्तर देने की योग्यता और कौशल का विकास करना । ४. छात्रों के शब्द भंडार में वृद्धि करना । ५. वर्तनी संबंधी अशुद्धियों को दूर करना ।
3	Learning Outcomes <u>अध्ययन के परिणाम</u>	१. श्री समर बहादुर सिंह के निबंध द्वारा बच्चों के मन में दुखियों और निर्धनों के लिए प्यार और करुणा का भाव आना । २. भावनाओं की समझ ३. शब्दों का ज्ञान । ५. चरित्र - चित्रण ६. विचार प्रकट करने की क्षमता का विकास ७. संवाद , समय नियोजन के फायदे ८. गांधी जी और नेहरू जी के महान कार्यों से प्रेरणा प्राप्त की । ९. कष्ट सहना १०. आज्ञा का पालन करना ११. <u>राम वन गमन (पद्य)</u> से प्रेरित होकर श्रद्धा और आदर करना ।
4	Instructional Tools& References <u>शिक्षा उपकरण और गतिविधियाँ</u>	१.अतिरिक्त पठन २. कार्य प्रपत्र ३. सामूहिक कार्य ४. शब्दकोश

5	Pedagogy · शिक्षण शास्त्र	१. कहानी का सही उच्चारण से वाचन तथा वार्तालाप के माध्यम से प्रश्नों के उत्तर पूछना तथा बताना । २. सरलार्थ ३. कक्षा- कार्य ४. तुलसीदास जी के पद्य का मूल भाव सपष्ट करवाना । ५. समय नियोजन (निबंध) और राम वन गमन(पद्य) की (चर्चा) ५. संकल्पपूर्ण हेतु पुनरावृत्ति
6	Activity/ · Assignment Project/Research कार्यकलाप	१. पाठ से संबंधित घटना को कहानी के रूप में लिखना । २. संवाद लेखन ३. अभ्यास - कार्य ४. कार्यकलाप - सभी छात्रों को चार्ट पर नैतिक शिक्षा के आधार पर अच्छे बोल , मुहावरे और लोकोक्तियाँ लिखवाई गई ।
7	Assessment · मूल्यांकन	१. सही उच्चारण । २. नए शब्दों का ज्ञान ,शब्द-अर्थ ३. ओ-बुक-टेस्ट ,शब्दों के वाक्य बनाना ४. मौखिक प्रश्न/उत्तर पूछना ५. कार्य की पूर्णता ६. दुखी लोगों के प्रति हमारा क्या कर्तव्य है । अपने विचार लिखिए । ७. राम वन गमन यात्रा के दृश्य का वर्णन कीजिए ।

DETAILED PLANNING OF HINDI (MAIN) FOR CLASS –VIII

SESSION: 2017 -OCTOBER

1	For the Month/class Reqd 6 Period reqd in a week <u>माह</u>	(कक्षा – ८) अक्तूबर <u>शहीद का संदेश (पत्र) कलिंग विजय (एकांकी)</u> सार लेखन , संवाद लेखन , कहानी लेखन
2	Concepts & skills <u>संकल्पना और कौशल</u>	१. नैतिक मूल्यों का विकास २. प्रस्तुतीकरण की क्षमता का विकास ३. अहिंसा , त्याग और प्रेम -भाव से जुड़ाव ४. पाठ का मूलभाव समझाना । ५. स्वतंत्रता के पुजारी शहीद भगत सिंहके बारे में जानकारी देना । ६. <u>जगदीश चंद्र माथुर</u> के पाठ कलिंग विजय का संदेश क्या है । ७. शहीद का संदेश पत्र के माध्यम से छात्रों को स्वदेश प्रेम , माता पिता का आदर करने की भावना को जागृत तथा सही उच्चारण शक्ति का विकास करवाना ।
3	Learning Outcomes <u>अध्ययन के परिणाम</u>	१. आशय चिंतन २. देश के प्रति प्रेम की भावना । ३. नियम पूर्वक उच्चारण तथा समान तुक वाले शब्द सीखे । ४. नए शब्द बोलने तथा लिखने सीखे । ५. प्रत्येक छात्र अपने विचार लिखने योग्य हुआ । ६. सम्राट अशोक के बारे में जानकारी प्राप्त हुई । ७. भगत सिंहका देश की स्वतंत्रता के लिए योगदान
4.	Instructional Tools & References <u>शिक्षा उपकरण और गतिविधियाँ</u>	१. पाठ्यपुस्तक, २. अतिरिक्त पठन ३. शब्दकोश ४. कार्य प्रपत्र
5.	Pedagogy <u>शिक्षण शास्त्र</u>	१. विचार विमर्श २. भावार्थ , वार्तालाप के माध्यम से बताना कि सच्ची भावनासत्य पर आधारित है और ग्रीमनुष्य के जीवन को सही दिशा देने में सहायक सिद्ध हो सकती है। ३. पूर्वज्ञान प्रश्नोत्तर

		<p>४. वर्तनी की शुद्धता</p> <p>५. प्रस्तुतीकरण</p> <p>६. पाठ पर आधारित प्रश्नोत्तर</p> <p>७. कक्षा- कार्य</p> <p>८. गृहकार्य</p> <p>९. संकल्पपूर्ण हेतु पुनरावृत्ति</p>
6.	<p>Activity/ Assignment Project/Research <u>कार्यकलाप</u></p>	<p>१. अभ्यास पत्र</p> <p>२. वाक्य प्रयोग</p> <p>३. आशय सपष्ट</p> <p>४. भावार्थ लिखवाना</p> <p>५. कविता को याद कर के कक्षा में सुनाना ।</p> <p>६. विषय - वस्तु संबंधी प्रश्नोत्तर</p> <p>७. अर्थ ग्रहण संबंधी प्रश्नोत्तर</p> <p>८. एकांकी मंचन , पत्र लेखन , भगत सिंह की जीवनी (कक्षा चर्चा)</p>
7.	<p>Assessment <u>मूल्यांकन</u></p>	<p>१. कार्य की पूर्णता</p> <p>२. भाषा की शुद्धता वाक्य , वर्तनी , उच्चारण और पाठ- पठन के आधार पर ।</p> <p>३. मौखिक प्रश्न/उत्तर पूछना</p> <p>४. सही उच्चारण</p> <p>५. अभ्यास - कार्य</p> <p>काल , विशेषण , विराम चिह्न , सोचिए और बताइए, पाठ की प्रेरणा , संकेत गद्यांश पर आधारित प्रश्नोत्तर , पाठों के आधार पर प्रश्नोत्तरपंक्तियों के आधार पर प्रतिपाद्य लिखिए । तुकांत शब्दप्रयुक्त और प्रचलित रूप , पत्र के प्रारूप , भगत सिंह और सम्राट अशोक को आधार बनाकर अपने विचार लिखिए ।</p>

NOVEMBER:- REVISION पुनरावृत्ति

URDU

دہلی پبلک اسکول سرینگر

عرصہ ماہ مارچ ۲۰۱۷ء

تفصیلی لائحہ عمل اردو

جماعت: ہشتم

۷

سبق: نظم ”ماں کا خواب“

نظم اور نثر میں فرق، اصناف شاعری سے واقفیت، نظم کی تشریح و توسیع۔

شعر و شاعری کا ذوق ابھارنا، شاعر کے بارے میں جانکاری، والدین کی محبت بچوں میں اجاگر کرنا۔

درسی کتاب، لغت، تصاویر، بورڈ، مارکر۔

عنوان پر سیر حاصل تبصرہ، شاعر کے حالات زندگی اور انداز بیان پر گفتگو، ترنم کے ساتھ بلند خوانی، مشکل الفاظ کے معنی، سوال، جواب۔

نظم ”ماں کا خواب“ زبانی یاد کرنا، ماں کی عظمت کے بارے میں چند جملے قلمبند کرنا، نظم کا خلاصہ اپنے الفاظ میں بچوں سے لکھوانا۔

سوال، جواب، ترنم کے ساتھ پڑھائی۔

شاعری کی اور رغبت پیدا کرنا، توسیع خیالات، تحقیقی صلاحیت میں اضافہ۔

مطلوبہ دروس

موضوع

خیال تدریسی ہنر

تدریسی نتائج

تدریسی آلات و حوالہ جات

طرز تدریس

تفویض، تحقیق، منصوبہ و سرگرمیاں

تشخیص

ترتیب وار تشخیص

دہلی پبلک اسکول سرینگر

عرصہ ماہ مارچ ۲۰۱۷ء

۷

سبق: ”ایک مزے دار کہانی“

کہانی کی تعریف اور مختلف اصنافِ نثر کی شناخت، کہانی پڑھنے کے فوائد صحیح تلفظ سکھانا، مشکل الفاظ کے معنی اور کہانی کے مرکزی خیال کا نمایاں کرنا۔
بچوں میں اخلاقی صلاحیت بڑھانا، نثر نگار کے بارے میں جانکاری حاصل کرنا
گفتاری صلاحیت کو نکھارنا اور سنوارنا، کہانی لکھنے اور پڑھنے کا شوق بچوں میں پیدا کرنا۔

درسی کتاب، لغت، بورڈ، مارکر۔

اُستاد کی بلند خوانی، بچوں کی بلند خوانی، مشکل الفاظ کے معنی، کہانی کی وضاحت۔

اخلاقیات پر مبنی کوئی کہانی، کہانی کا خلاصہ اپنے الفاظ میں بچوں سے لکھوانا، کہانی میں استعمال شدہ محاورات اور ضرب الامثال کی فہرست تیار کرنا۔
املا، توسیع خیالات، تقریری صلاحیت اور صحیح تلفظ۔
پڑھائی، لکھائی، بول چال، تنقیدی صلاحیت صحیح تلفظ، اخلاقی سدھار۔

تفصیلی لائحہ عمل اُردو

جماعت: ہشتم

مطلوبہ دروس

موضوع

خیال تدریسی ہنر

تدریسی نتائج

تدریسی آلات و حوالہ جات

طرز تدریس

تفویض، تحقیق، منصوبہ و سرگرمیاں

تشخیص

ترتیب وار تشخیص

دہلی پبلک اسکول سرینگر

تفصیلی لائحہ عمل اُردو

عرصہ ماہ مارچ ۲۰۱۷ء

جماعت: ہشتم

۷

مطلوبہ دروس

سبق: ”نہ ہوئی قرولی“

موضوع

ناول کی تعریف، ناول اور افسانہ میں فرق، مصنف کے باری میں جانکاری، استعمال شدہ گرائمر پر زور۔

خیال تدریسی ہنر

مختلف اصناف نثر کی جانکاری ہونا، کرداروں کے نفسیات سے آگاہی۔

تدریسی نتائج

درسی کتاب، لغت، بورڈ، مارکر۔

تدریسی آلات و حوالہ جات

ناول کے بارے میں جانکاری، اُستاد کی بلند خوانی، بچوں کی بلند خوان مشکل الفاظ اور تراکیب کی وضاحت۔

طرز تدریس

سبق کے آخر میں دیئے گئے سوالات اور عملی کام کرانا

تفویض

ذخیرہ الفاظ میں وسعت، ادائیگی الفاظ، توسیع خیالات۔

تشخیص

پڑھائی، لکھائی، تخلیقی صلاحیت، ناول پڑھنے کا شوق۔

ترتیب وار تشخیص

تذکیر و تانیث اور محاورے معنی اور جملے۔

گرائمر

دہلی پبلک اسکول سرینگر

تفصیلی لائحہ عمل اُردو

عرصہ ماہ اپریل ۲۰۱۷ء

جماعت: ہشتم

۷

مطلوبہ دروس

سبق: گیت ’لو پھر بسنت آئی‘

موضوع

گیت کی تعریف، شاعر کا تعارف اور اسکے اسلوب بہان پر سیر حاصل تبصرہ، موسم بہار کی جانکاری اور اسکی رنگینیوں اور ذفر بیوں کو بیان کرنا۔
شاعری کی اصناف سے واقفیت، شعر و شاعری کے بارے میں جانکاری اور نئے تراکیب سے شناسائی۔

خیال تدریسی ہنر

تدریسی نتائج

درسی کتاب، لغت، بورڈ، مارکر۔

تدریسی آلات و حوالہ جات

اُستاد کی بلند خوانی، بچوں کی بلند خوانی نظم کی وضاحت، پڑھائی کی مشق، بحث و مباحثہ، سوال جواب۔

طرز تدریس

آمد بہار پر ایک نظم لکھ کر لائیے، نظم کی تشریح اپنے الفاظ میں قلمبند کریں۔

تفویض

سوال و جواب، ترنم کے پڑھائی، توسیع خیالات، تحریری صلاحیت اور تقریری صلاحیت۔

تشخیص

خوش خط، ذخیرہ الفاظ میں توسیع، صحیح تلفظ اور بول چال۔

ترتیب وار تشخیص

دہلی پبلک اسکول سرینگر

تفصیلی لائحہ عمل اُردو

عرصہ ماہ اپریل ۲۰۱۷ء

جماعت: ہشتم

۷

مطلوبہ دروس

سبق: ”ہاکی اور ہاکی کا جادوگر“

موضوع

کھیلوں کی اہمیت اور واقفیت اور افا دیت، ہاکی کھیل کی تاریخ کو مدلل طریقے بیان کرنا۔ بھارت میں کھیلے جانے والے کھیلوں میں ہاکی کا مقام طے کرنا، بھارت کے مشہور ہاکی کھلاڑی کا تعارف دینا۔

خیال تدریسی ہنر

کھیلوں کی طرف بچوں کا شوق پیدا کرنا، میدان کے اندر جذبہ باہمی کا شوق پیدا کرنا، ہاکی کے کھیل سے روشناس کرانا۔
درسی کتاب، لغت، بورڈ، مارکر۔

تدریسی نتائج

تدریسی آلات و حوالہ جات

اُستاد کی ہلند خوانی اور بچوں کی ہلند خوانی، مشکل الفاظ کے معنی، آسان الفاظ میں سوال اور جواب یا بحث و مباحثہ۔

طرز تدریس

دُنیا کے مشہور ہاکی کھلاڑی کے بارے میں جانکاری لکھ کر لانا، سبق میں استعمال شدہ واحد جمع کی فہرست بنائیں۔

تفویض

اضافی سوالات، مشکل الفاظ کے جملے مع تذکیر و تانیث سے

تشخیص

پڑھائی، لکھائی، گفتاری صلاحیت، ذخیرہ الفاظ میں توسیع، سوال جواب۔

ترتیب وار تشخیص

دہلی پبلک اسکول سرینگر

تفصیلی لائحہ عمل اُردو

عرصہ ماہ اپریل ۲۰۱۷ء

جماعت: ہشتم

۷

مطلوبہ دروس

سبق: ”گل عباس“

موضوع

سبق کے عنوان پر سیرتصرہ حاصل کرنا، ناظرہ پڑھنا، صحیح تلفظ سکھانا، مرکزی خیال کو اُجاگر کرنا، مشکل الفاظ کے معنی اور ان کا استعمال۔

خیال تدریسی ہنر

مختلف پھولوں کی جانکاری حاصل کرنا، بچوں میں پھول اور پیڑ پودے اُگانے کا شوق پیدا کرنا اور ان کی اہمیت سمجھانا۔

تدریسی نتائج

درسی کتاب، لغت، بورڈ، مارکر۔

تدریسی آلات و حوالہ جات

اُستاد کی بلند خوانی اور بچوں کی بلند خوانی، سبق کی وضاحت سہل الفاظ میں کرنا، سوال و جواب

طرز تدریس

موسم بہار میں کھلنے والے پھولوں کے بارے میں مضمون لکھ کر لائیں۔

تفویض

اضافی سوالات، مشکل الفاظ کے جملے مختلف پھولوں کی شکلیں

تشخیص

پڑھائی، لکھائی، تلفظ بحث و مباحثہ، جماعتی اور انفرادی کام۔

ترتیب وار تشخیص

صفت اور اسکی اقسام کی بچوں سے مشق کرائی جائے گی۔

گرائمر

دہلی پبلک اسکول سرینگر

عرصہ ماہ مئی ۱۹۶۰ء

۷

تفصیلی لائحہ عمل اُردو

جماعت: ہشتم

مطلوبہ دروس

موضوع

سبق: ”دیوالی کے دیپ جلے“

بھارت میں منائے جانے والے تہواروں کے بارے میں جانکاری، دیوالی کی تاریخ، شاعری اصلاحات، نظم کا مرکزی خیال۔

بھارت کی تہذیبی ورثے سے شناسائی، شاعری اور اسکے طرز اسلوب سے واقفیت

درسی کتاب، شاعر کا کلام، مختلف تہواروں کی تصویریں، لغت، بورڈ، مارکر۔

اُستاد کی بلند خوانی اور بچوں کی بلند خوانی، نظم کی وضاحت، پڑھائی کی مشق اور بحث و مباحثہ۔

دیوالی پر ایک مختصر سا مضمون قلمبند کریں۔ دیوالی پر کسی اور شاعر کی کوئی نظم لکھیں۔

اضافی سوالات، مشکل الفاظ کے جملے، توسیع خیالات اور تحریری و تقریری صلاحیت۔

خوش خط، ذخیرہ الفاظ میں توسیع، خیالات کی فراوانی صحیح تلفظ اور زبان پر دسترس۔

خیال تدریسی ہنر

تدریسی نتائج

تدریسی آلات و حوالہ جات

طرز تدریس

تفویض

تشخیص

ترتیب و ارتعاش

دہلی پبلک اسکول سرینگر

عرصہ ماہ مئی ۲۰۱۷ء

۷

سبق: ”چچا کبابی دلی والے“

انشائیہ کی تعریف، انشائیہ میں فرق۔

انشائیہ سے واقفیت، مصنف کے اسلوب سے شناسائی، کرداروں کا رول۔

درسی کتاب، بورڈ، مارکر۔

صنف انشائیہ کے بارے میں جانکاری، استاد کی بلند خوانی، بچوں کی بلند خوانی

بچوں سے ناظرہ پڑھنا، بحث و مباحثہ۔

سبق کے آخر میں دیئے گئے سوالات اور عملی کام کرانا۔

تحریری صلاحیت ذخیرہ الفاظ میں توسیع۔

پڑھائی، لکھائی، تنقیدی شعور، زبان پر دسترس۔

تفصیلی لائحہ عمل اردو

جماعت: ہشتم

مطلوبہ دروس

موضوع

خیال تدریسی ہنر

تدریسی نتائج

تدریسی آلات و حوالہ جات

طرز تدریس

تفویض

تشخیص

ترتیب وار تشخیص

دہلی پبلک اسکول سرینگر

تفصیلی لائحہ عمل اُردو

عرصہ ماہ مئی ۲۰۱۷ء

جماعت: ہشتم

۷

مطلوبہ دروس

سبق: ”کندن لال سہگل“

موضوع

کندن لال سہگل کی شخصیت پر تبصرہ۔

خیال تدریسی ہنر

بھارتی سینما سے جڑے ہوئے چند مشہور گائیوں، اداکاروں اور موسیقی کاروں سے واقفیت دلانا، مشکل الفاظ کے معنی۔

تدریسی نتائج

درسی کتاب، بورڈ، مارکر۔

تدریسی آلات و حوالہ جات

استاد کی بلند خوانی، بچوں کی بلند خوانی، مشکل الفاظ کے معنی، سبق کی وضاحت، سوال و جواب

طرز تدریس

ہندی سینما سے جڑے ہوئے کسی گلوکار کے بارے میں جانکاری لکھیں، کے۔ ایل۔ سہگل کے گانے کو کلاس میں پیش کریں۔
املا، صحیح تلفظ تو سبھی خیالات اور اضافی سوالات۔

تفویض

تشخیص

پڑھائی، لکھائی، بول چال، توسیع خیالات۔
خطوط اور مضمون نگاری کے اصول سکھائے جائیں گے۔

ترتیب وار تشخیص

گرائمر

دہلی پبلک اسکول سرینگر

تفصیلی لائحہ عمل اردو

عرصہ ماہ جون ۲۰۱۷ء

جماعت: ہشتم

۶

مطلوبہ دروس

سبق: نظم ”دشمن“

موضوع

نظم کے بارے میں جانکاری، شاعری اصطلاحات سے واقفیت، شاعر کا اسلوب۔

خیال تدریسی ہنر

صنف نظم کے بارے میں جانکاری حاصل ہونا، شعر و شاعری کی اور رغبت خوشگمانی۔

تدریسی نتائج

درسی کتاب، بورڈ، مارکر۔

تدریسی آلات و حوالہ جات

نظم کے بارے میں سوالات پوچھنا، نظم و نثر میں فرق، اُستاد کی خوشگمانی اور بچوں کی خوشگمانی تشریح، بحث و مباحثہ۔

طرز تدریس

تشریح کرانا، نظم کے آخر میں پوچھے گئے سوالات۔

تفویض

سوال و جواب، توسیع خیالات میں اضافہ۔

تشخیص

خوشگمانی، صحیح تلفظ شاعری سے واقفیت۔

ترتیب وار تشخیص

دہلی پبلک اسکول سرینگر

تفصیلی لائحہ عمل اُردو

عرصہ ماہ جون ۲۰۱۷ء

جماعت: ہشتم

۶

مطلوبہ دروس

سبق: ابن انشاء جرمنی میں

موضوع

اصنافِ نثر کی جانکاری، سفرنامہ کی تعریف، سفرنامہ لکھنے کی ترغیب۔

خیال تدریسی ہنر

سفرنامہ سے واقفیت، مصنف کے بارے میں جانکاری، نئے الفاظ سے شناسائی۔

تدریسی نتائج

درسی کتاب، بورڈ، مارکر۔

تدریسی آلات وحوالہ جات

مشہور سفرناموں کے بارے میں جانکاری، سبق کی بلند خوانی، مشکل الفاظ کی جانکاری۔

طرز تدریس

پوچھے گئے سوالات کرانا، عملی کام۔

تفویض

سوال و جواب، توسیع خیالات میں اضافہ، تقریری صلاحیت۔

تشخیص

لکھائی، پڑھائی، ذخیرہ الفاظ میں اضافہ۔

ترتیب وار تشخیص

دہلی پبلک اسکول سرینگر

تفصیلی لائحہ عمل اُردو

عرصہ ماہ جون ۲۰۱۷ء

جماعت: ہشتم

۶

مطلوبہ دروس

سبق: جی آیا صاحب

موضوع

افسانے کی تعریف، افسانہ اور ناول میں فرق، صغرسنوں سے پیارا اور شفقت سے پیش آنے کا درس، مرکزی خیال پر زور۔

خیال تدریسی ہنر

مختلف اصناف کی جانکاری حاصل ہونا، انسانوں کے نفسیات سے آگاہی، کہانی۔
کا تنقیدی جائزہ۔

تدریسی نتائج

درسی کتاب، بورڈ، مارکر۔

تدریسی آلات و حوالہ جات

اُستاد کی بلند خوانی، مشکل الفاظ اور تراکیب کے معنی، کہانی کی وضاحت، سہل الفاظ میں، بحث و مباحثہ۔

طرز تدریس

سعادت حسین منٹو کے بارے میں ایک مختصر نوٹ، کہانی کے کس کردار نے آپکو سب سے زیادہ متاثر کیا اور کیوں؟ مختصر طور اپنے الفاظ میں لکھئے۔

تفویض

املا، توسیع خیالات، ادائیگی الفاظ، تقریری صلاحیت، ذخیرہ الفاظ میں وسعت۔

تشخیص

تخلیقی صلاحیت لکھائی، پڑھائی، زبان پر دسترس، کہانیاں پڑھنے کا شوق۔
حروف کا صحیح استعمال سکھایا جائے گا۔
اُردو زبان میں ضرب الامثال کی اہمیت۔

ترتیب وار تشخیص

گراٹر حروف کا بیان

دہلی پبلک اسکول سرینگر

تفصیلی لائحہ عمل اُردو

عرصہ ماہ جولائی ۲۰۱۷ء

جماعت: ہشتم

۶

مطلوبہ دروس

سبق: ”خوابِ آزادی“

موضوع

نظم کے بارے میں جانکاری، شاعری اصطلاحات سے واقفیت، شاعر کا اسلوب۔

خیال تدریسی ہنر

صنفِ نظم کے بارے میں جانکاری حاصل ہونا، شعر و شاعری کی اور رغبت خوشحالی۔

تدریسی نتائج

درسی کتاب، بورڈ، مارکر۔

تدریسی آلات و حوالہ جات

نظم کے بارے میں سوالات پوچھنا، نظم و نثر میں فرق، اُستاد کی خوشحالی اور بچوں کی خوشحالی تشریح، بحث و مباحثہ۔

طرز تدریس

تشریح کرانا، نظم کے آخر میں پوچھے گئے سوالات۔

تفویض

سوال و جواب، توسیع خیالات میں اضافہ۔

تشخیص

خوشحالی، صحیح تلفظ شاعری سے واقفیت۔

ترتیب و ارتحیص

دہلی پبلک اسکول سرینگر

تفصیلی لائحہ عمل اُردو

عرصہ ماہ جولائی ۲۰۱۷ء

جماعت: ہشتم

۶

مطلوبہ دروس

سبق: حضرت محل

موضوع

سبق کے عنوان کا تعارف، بھارت کی جنگ آزادی میں حصہ لینے والی خواتین کے رول کو اُجاگر کرنا، وطن پرستی کا جذبہ پیدا کرنا، مشکل الفاظ کے معنی۔

خیال تدریسی ہنر

وطن پرستی کا جذبہ پیدا کرنا، بھارت کی دلیر خواتین کے کارناموں کے بارے میں جانکاری حاصل کرنا، تقریری صلاحیتوں کو نکھارنا۔

تدریسی نتائج

درسی کتاب، بورڈ، مارکر، جنگ آزادی میں حصہ لینے والی خواتین کی تصویریں۔

تدریسی آلات وحوالہ جات

اُستاد کی بلند خوانی، مشکل الفاظ اور تراکیب کے معنی، کہانی کی وضاحت سہل الفاظ میں، بحث و مباحثہ۔

طرز تدریس

جنگ آزادی میں حصہ لینے والی خواتین کے بارے میں مختصر جانکاری لکھنا۔

تفویض

املا، توسیع خیالات، ادائیگی الفاظ، تقریری صلاحیت، ذخیرہ الفاظ میں وسعت۔

تشخیص

پڑھائی، لکھائی، زبان پر دسترس، توسیع خیالات۔

ترتیب وار تشخیص

واحد سے جمع بنانے کے قواعد سکھائے جائیں گے۔

گرائمر

دہلی پبلک اسکول سرینگر

تفصیلی لائحہ عمل اُردو

عرصہ ماہ اگست ۲۰۱۷ء

جماعت: ہشتم

۶

مطلوبہ دروس

سبق: ”فلسطینی بچے کی لوری“

موضوع

نظم کے بارے میں جانکاری، پابند نظم، آزاد نظم اور نظم معر سے واقفیت کرانا۔
اصناف نظم سے واقفیت، شاعر کے حالات زندگی اور طرزِ تحریر، نئے الفاظ تراکیب سے
شناسائی۔

خیال تدریسی ہنر

تدریسی نتائج

درسی کتاب، بورڈ، مارکر۔

تدریسی آلات و حوالہ جات

نظم و اصناف نظم سے واقفیت، شاعر کے بارے میں جانکاری، اُستاد و بچوں کی خوش الحانی۔

طرز تدریس

پوچھے گئے سوالات اور تشریح کرانا۔

تفویض

نظم و نثر میں فرق، ترنم کے ساتھ پڑھائی تو وسیع خیالات۔
پڑھائی، لکھائی، زبان پر دسترس، توسیع خیالات۔

تشخیص

ترتیب وار تشخیص

دہلی پبلک اسکول سرینگر

عرصہ ماہ اگست ۲۰۱۷ء

۶

سبق: ”رفیع احمد قدوائی“

رفیع احمد قدوائی کی شخصیت پر سیر حاصل تبصرہ قومی رہنماؤں کے بارے میں جانکاری، سبق کا مرکزی خیال، سبق میں استعمال شدہ قواعد سکھانا۔
قومی رہنماؤں کے بارے میں جانکاری دینا، رفیع احمد قدوائی جیسی قد آور شخصیت کے بارے میں معلومات حاصل کرنا، ذخیرہ الفاظ میں توسیع، زبان پر دسترس۔
درسی کتاب، بورڈ، مارکر۔

آزادی اور مجاہدین آزادی کے بارے میں بچوں سے چند سوالات پوچھے جائیں۔
اُستاد کی بلند خوانی، بچوں کی بلند خوانی۔

رفیع احمد قدوائی کی شخصیت کے بارے میں مختصر نوٹ۔

اضافی سوالات، املا، خوشخط، وطن کی عظمت سے بچوں میں حب الوطنی کا شوق پیدا کرنا۔
توسیع خیالات، وطن پرستی کا جذبہ، ذخیرہ الفاظ میں توسیع، سوال و جواب۔

تفصیلی لائحہ عمل اُردو

جماعت: ہشتم

مطلوبہ دروس

موضوع

خیال تدریسی ہنر

تدریسی نتائج

تدریسی آلات و حوالہ جات

طرز تدریس

تفویض

تشخیص

ترتیب وار تشخیص

دہلی پبلک اسکول سرینگر

عرصہ ماہ اگست ۲۰۱۷ء

۶

تفصیلی لائحہ عمل اردو

جماعت: ہشتم

مطلوبہ دروس

موضوع

سبق: ”قرۃ العین حیدر“

خیال تدریسی ہنر

ناول اور افسانہ کا تعارف، قرۃ العین حیدر کی شخصیت پر تبصرہ، اردو ادب کی دنیا میں
قرۃ العین حیدر کا رول، بول چال سکھانا، ناظرہ سکھانا۔

تدریسی نتائج

ناول کے بارے میں جانکاری حاصل ہونا، قرۃ العین حیدر کی شخصیت اور اس کے ادبی
کاناموں سے روشناس ہونا، ذخیرہ الفاظ میں توسیع۔

تدریسی آلات و حوالہ جات

درسی کتاب، بورڈ، مارکر، کسی ناول نگار کا ناول بطور نمونہ بچوں کے سامنے پیش کرنا۔

طرز تدریس

ناول اور افسانہ کے بارے میں سوالات پوچھنا، قرۃ العین حیدر کی شخصیت کے بارے
میں سوالات پوچھنا، استاد کی بلند خوانی، بچوں کی بلند خوانی۔

تفویض

ناول کسے کہتے ہیں؟ اردو کے مشہور ناول نگار پریم چند پر ایک نوٹ۔

تشخیص

اضافی سوالات، املا، قرۃ العین حیدر کی شخصیت کے بارے میں سوالات پوچھنا۔

ترتیب وار تشخیص

پڑھائی، ذخیرہ الفاظ میں توسیع، ناول پڑھنے کا شوق، خوش خط، ذوق مطالعہ۔
زمانے کے لحاظ فعل کی قسمیں۔

گرائمر

دہلی پبلک اسکول سرینگر

تفصیلی لائحہ عمل اُردو

عرصہ ماہ ستمبر ۲۰۱۷ء

جماعت: ہشتم

۶

مطلوبہ دروس

سبق: ”یہ ہے میرا ہندوستان“

موضوع

نظم اور نثر میں فرق، اصناف شاعری سے واقفیت، حب الوطنی کا جذبہ، اُردو کے ممتاز شعراء کے بارے میں جانکاری، شعری اصطلاحات، کافیہ، تشبیہ، وغیرہ، نظم کا مرکزی خیال شاعر کا طرز بیان۔

خیال تدریسی ہنر

اصناف نظم سے واقفیت، ممتاز شعراء سے شناسائی، کافیہ ہندی، نئے تراکیب، اظہار خیال۔

تدریسی نتائج

درسی کتاب، بورڈ، مارکر، نعت۔

تدریسی آلات و حوالہ جات

اُستاد کی بلند خوانی، بچوں کی بلند خوانی، الفاظ کا استعمال اور معنی، نظم کی وضاحت، پڑھائی مشق، مباحثہ، سوال جواب۔

طرز تدریس

حب الوطنی کے عنوان کے تحت مضمون تحریر کریں، نظم کو زبانی یاد کریں، تشریح قلم بند کریں۔

تفویض

املا، خوشخطی، توسیع خیالات، صحیح تلفظ، انفرادی کام، اجتماعی کام، تقریری صلاحیت۔

تشخیص

خوش خطی، توسیع خیالات، ترنم، املا۔

ترتیب و تشخیص

دہلی پبلک اسکول سرینگر

تفصیلی لائحہ عمل اُردو

عرصہ ماہ ستمبر ۲۰۱۷ء

جماعت: ہشتم

۶

مطلوبہ دروس

سبق: ”بچے“

موضوع

انشائیہ کے بارے میں جانکاری، انشائیہ اور مضمون میں فرق۔

خیال تدریسی ہنر

انشائیہ سے واقفیت، مصنف کے اسلوب سے واقفیت۔

تدریسی نتائج

درسی کتاب، بورڈ، مارکر۔

تدریسی آلات و حوالہ جات

صنف انشائیہ کے بارے میں جانکاری، استاد کی بلند خوانی، بچوں کی بلند خوانی، بحث و مباحثہ۔

طرز تدریس

سبق کے آخر میں دیئے گئے عملی کام کو کرانا۔

تفویض

اضافی سوالات، املا، تقریری صلاحیت، ذخیرہ الفاظ میں وسعت۔

تشخیص

پڑھائی لکھائی ہتھکڑی شعور، زبان پر دسترس۔

ترتیب وار تشخیص

اُردو زبان میں رموز اوقاف کی اہمیت۔

گرائمر

دہلی پبلک اسکول سرینگر

عرصہ ماہ اکتوبر ۲۰۱۷ء

۶

تفصیلی لائحہ عمل اُردو
جماعت: ہشتم

مطلوبہ دروس

سبق: ”لا لُح“

اصناف نثر اور کہانی کی تعریف، لا لُح سے کیا مراد ہے؟ لا لُح کے نقصانات، ناظرہ پڑھانا
تلفظ سکھانا، مشکل الفاظ کے معنی، مرکزی خیال، سخاوت کے فوائد کہانی میں استعمال
مجاورات اور گرائمر۔

موضوع

خیال تدریسی ہنر

بچوں میں اخلاقی صلاحیت بڑھانا، اذہان سازی، کہانی کا خلاصہ یا دکرانا، نثری
اس صنف سے واقفیت، کہانی لکھنے کا شوق بچوں میں پیدا کرنا۔

تدریسی نتائج

درسی کتاب، بورڈ، مارکر، لغت۔

تدریسی آلات و حوالہ جات

استاد کی بلند خوانی، بچوں کی بلند خوانی، الفاظ کا معنی و استعمال، کہانی کی وضاحت آسان
اُردو میں، سوال و جواب۔

طرز تدریس

اخلاق پر مبنی کوئی کہانی لکھیں، لا لُح کے چند نقصانات قلمبند کریں۔

تفویض

املا، خوشخطی تو سب سے خیر خیالات صحیح تلفظ، انفرادی کام اجتماعی کام۔

تشخیص

پڑھائی لکھائی، تنقیدی صلاحیت تلفظ، اخلاقی سدھار۔

ترتیب و تشخیص

دہلی پبلک اسکول سرینگر

عرصہ ماہ اکتوبر ۲۰۱۷ء

۶

تفصیلی لائحہ عمل اردو

جماعت: ہشتم

مطلوبہ دروس

ڈرامہ ” مہمان“

ڈرامہ کی تعریف، ڈرامہ کی تاریخ، ڈرامہ نگار ممتاز مفتی کے بارے میں جانکاری، سبق کا مرکزی خیال، ایکٹنگ کا شوق ابھارنا۔

موضوع

خیال تدریسی ہنر

فن ڈرامہ نگاری سے آشنائی، بچوں کے ڈرامائی صلاحیتوں کو جلا بخشنا، ڈرامہ ایکٹ کرنے کا شوق ابھارنا۔

تدریسی نتائج

درسی کتاب، بورڈ، مارکر، لغت۔

تدریسی آلات و حوالہ جات

ڈرامہ کے متعلق بچوں سے سوالات پوچھنا، اُستاد کی بلند خوانی، بچوں کی بلند خوانی، مشکل الفاظ کے معنی، سبق کی وضاحت آسان لفظوں میں۔

طرز تدریس

ڈرامہ مہمان اپنے کلاس میں پیش کیجئے، ڈرامہ میں استعمال شدہ محاورے اور ضرب الامثال لی ایک فہرست تیار کریں۔

تفویض

اضافی سوالات، املا خوشخط، مشکل الفاظ کت معنی پوچھنا ڈرامہ کی تعریف اور سوال جواب۔

تشخیص

توسیع خیالات، ذخیرہ الفاظ میں توسیع۔

ترتیب وار تشخیص

خطوط نگاری اور مضمون نگاری

گرائمر

KASHMIRI

لائسنس عمل باہت ڈوری (۲۰۱۷) مضمون - کاشمیر - جمائٹھ - اٹھم (دہلی پبلک سکول سرینگر)

<p>۱۔ (مارچ) اسباق: ۱۔ دُعا ۲۔ حضرت عمرؓ ۳۔ نعت شریف (اپریل) گرامر: اچھرباگے، محاورے، مُتصاد، لفظ ترکیب، وُحد جمع۔ ۱۔ شُرہن حضرت عمرؓ متعلق زان وڈی - ۲۔ شُرہی (دُعائے نعت شریف) لے سان پرتاؤڈی تہ شارن ہنزو بوہنے کپڑی۔ ۳۔ شُرہی اچھرباگے، محاورے، مُتصاد، لفظ ترکیب تہ وُحد جمع لیکھناؤڈی۔ ۱۔ شُرہن گپے نیمہ کچھ ہنز زانکاری حضرت عمرؓ گس اؤس۔ ۲۔ شُرہی پچھ (دُعائے نعت شریف) پرتھ تہ اتھو بوہنے گرتھ۔ ۳۔ شُرہی ہیکن اچھرباگے، محاورے، مُتصاد، لفظ ترکیب تہ وُحد جمع لیکھتھ۔ ۱۔ درسی کتاب ۲۔ بورڈ ۳۔ مارکر ۴۔ چاٹ ۱۔ شُرہن اسلامی خلافت سمجھاؤڈی ۲۔ شُرہی نظم لے سان پرتاؤڈی۔ تھنن دُعائے نعت شریف زبانی یاد کٹھ۔ ۱۔ سوال نامہ ۲۔ محاورے، مُتصاد تہ وُحد جمع لیکھناؤڈی۔ ۱۔ مُشکل الفاظ ہندری معنی۔ ۲۔ شُرہی گوہن محاورے، مُتصاد تہ وُحد جمع لیکھتھ ہیکن۔ ۳۔ نظم ہنزو بوہنے گرتھ۔ ۱۔ سوالن ہندری جواب۔ ۲۔ محاورے، مُتصاد تہ وُحد جمع۔ ۳۔ حضرت عمرؓ سندا کھ واقف۔</p>	<p>مارچ تہ اپریل رتھ باپتھ تصور تہ تدریسی ہنز مندی تدریسی نتائج لیکھ پرتھندی سازو سامان طرز تدریس سرگرمی۔ اظہار وجوہ منصوبہ تفتیش تھچھیں ترتیب وار تھچھیں</p>
---	--

لائیکہ عمل باہت ڈوری (۲۰۱۷) مضمون - کاشتر - جراث - اٹھم (دہلی پبلک سکول سرینگر)

- ء (ئی) اسباق: ۱- کتھ باتھ کرئی آداب ۲- نیکی -
(اپریل) گرامر: ۱- ڈپڑ ۲- نرماڈ ۳- جملہ اڈر لڈوڈی ۴- لفظن ہندو جملہ بناؤڈی -
۱- شربن سبقتس متعلق زان وڈی ۲- شری نیکی نظم لے سان پرناؤڈی تہ شارن ہنزو بو ہنے کڈی -
۳- شری ڈپڑ نرماڈ، جملہ اڈر لڈوڈی تہ لفظن ہندو جملہ بناؤڈی لیکھناؤڈی -
۱- شربن گے سیمہ کتھ ہنزو زانکاری زسوٹھنے کتھ کرئہ تہ کیاہ نو قصان جھ واتان - ۲- شری بو پچھ نظم کتھ تہ اتھو بو ہنے گرتھ -
۳- شری ہسکن ڈپڑ نرماڈ تہ لفظن ہندو جملہ لیکھتھ -
۱- وری کتاب ۲- بورڈ ۳- مارکر ۴- چاٹ
۱- شربن کتھ باتھ کرئی آداب سچھاؤڈی ۲- شری نظم لے سان پرناؤڈی تہ تمن نظم زبانی یادگوہ -
۱- سوال نامہ ۲- ڈپڑ نرماڈ تہ لفظن ہندو جملہ لیکھناؤڈی -
۱- مشکل الفاظن ہندو معنی ۲- شری گوہن نرماڈ تہ لفظن ہندو جملہ لیکھتھ ہسڈی ۳- نظم ہنزو بو ہنے گڈی -
۱- سوالن ہندو جواب ۲- نرماڈ تہ لفظن ہندو جملہ ۳- کتھ باتھ کرئی پانٹھ آداب -

ئی تہ جڈن رتھ باپتھ

تصویر تہ تدریسی ہنز مندی

تدریسی نتائج

لیکھ پر ہندو سازو سامان

طرز تدریس

سرگرمی - اظہار وجوہ منصوبہ تفتیش

تختیں

ترتیب وار تختیں

لائسنس عمل باہت ڈری (۲۰۱۷) مضمون - کاٹھر - جھاڑ - اٹھم (دہلی پبلک سکول سرینگر)

(محلے) گرام: مضمون نویسی (میون ٹوٹھ و وستاد) تہ درخواست نویسی (اکہ دوہ سائلس گوہنہ باپتھ)

محلے رتھ باپتھ

- ۱- سُری مضمون (میون ٹوٹھ و وستاد) لیکھناؤنی - تصویر تہ تدریسی ہنر مندی
- ۲- سُری درخواست (اکہ دوہ سائلس گوہنہ باپتھ) لیکھناؤنی - تدریسی نتائج
- ۱- سُری ہیکن مضمون (میون ٹوٹھ و وستاد) لیکھتھ - ۲- سُری ہیکن درخواست (اکہ دوہ سائلس گوہنہ باپتھ) لیکھتھ - لیکھتھ پر ہنڈی ساز و سامان
- ۱- درسی کتاب ۲- بورڈ ۳- مارکر ۴- چاٹ - طرز تدریس
- ۱- سُری مضمون لیکھنکی قاعدہ تہ ضابطہ سچھاؤنی ۲- سُری سچھاؤنی ز درخواست لیکھننس منز کم ضابطہ چھڈاؤنی - سرگرمی - اظہار و جوبہ منصوبہ تفتیش
- ۱- مضمون (میون ٹوٹھ و وستاد) تہ درخواست (اکہ دوہ سائلس گوہنہ باپتھ) لیکھتھ - تشخیص
- ۱- سُری گوہن مضمون (میون ٹوٹھ و وستاد) لیکھتھ ہیکنؤ - ۲- سُری گوہن درخواست (اکہ دوہ سائلس گوہنہ باپتھ) لیکھتھ ہیکنؤ - ترتیب وار تشخیص
- ۱- مضمون (میون ٹوٹھ و وستاد) ۲- درخواست (اکہ دوہ سائلس گوہنہ باپتھ)

لائحه عمل باہت دُوری (۲۰۱۷) مضمون - کاشر جمائز - اٹھم (دہلی پبلک سکول سرینگر)

(اگست) اسباق: ۱۔ گلبن ہندو فائدہ ۲۔ ملہ ژاڑک سبق۔

(ستمبر) گرامر: ناوت تہ کراوت

۱۔ شربن سبقس متعلق زان دُوی - ۲۔ شُرُی نظم لے سان پرناوُی تہ شارن ہنزو بو ہنے کُرنُی۔

۳۔ شُرُی ناوت تہ کراوت لیکھناوُی۔

۱۔ شربن گے نیمہ کتھ ہنز زانکاری زگلبن ہندو کم کم فائدہ چھ ۲۔ شُرُی پچھ نظم ہرتھ تہ اتھو بو ہنے کُرتھ۔

۳۔ شُرُی ہکبن ناوت تہ کراوت لیکھتھ۔

۱۔ درسی کتاب ۲۔ بورڈ ۳۔ مارکر ۴۔ چاٹ

۱۔ شربن سجاوُی ز زیا دگور نو وراوُی کیا زچھ ضروری - ۲۔ شُرُی نظم لے سان پرناوُی تہ شربن نظم زہانی یادگو۔

۱۔ سوال نامہ ۲۔ ناوت تہ کراوت لیکھناوُی۔

۱۔ مُشکل الفاظن ہندو معنی - ۲۔ شُرُی گوہن ناوت تہ کراوت لیکھتھ ہسکُی - ۳۔ نظم ہنزو بو ہنے کُرنُی۔

۱۔ سوالن ہندو جواب - ۲۔ ناوت تہ کراوت - ۳۔ گلبن ہندو داہ فائدہ۔

اگست تہ ستمبر چھ باپتھ

تصویر تہ تدریسی ہنز مندی

تدریسی نتائج

لیکھ پر ہندو سازو سامان

طرز تدریس

سرگرمی - اظہار وجوہ منصوبہ تفتیش

تشخیص

ترتیب وار تشخیص

لائسنس عمل باہت ڈری (۲۰۱۷) مضمون - کاٹھر - اجاڑ - اٹھم (دہلی پبلک سکول سرینگر)

اکٹوبر تہ نومبر تہ ہاتھ باچھ	(اکٹوبر) اسباق: ۱- للتادت- ۲- چاٹھ
تصویر تہ تدریسی ہنر مندی	(نومبر) گرامر: ہاوت تہ اشارناوت-
تدریسی نتائج	۱- ٹرہن سہتس متعلق زان وڈی - ۲- ٹری چاٹھ سبق پرناوڈی تہ چاٹھ ہنر و ہونے کرنی- ۳- ٹری ہاوت تہ اشارناوت لیکھناوڈی-
لیکھ پر ہندی ساز و سامان	۱- ٹرہن گے نیمہ کتھ ہنر زانکاری زلتادت گس اوس- ۲- ٹری ہنچھ چاٹھ سبق پرتھ تہ اتھ و ہونے کرتھ- ۳- ٹری ہکمن ہاوت تہ اشارناوت لیکھتھ-
طرز تدریس	۱- درسی کتاب ۲- بورڈ ۳- مارکر ۴- چاٹ
سرگرمی- اظہار وجوہ منصوبہ تفتیش	۱- ٹرہن سبھاوڈی زحکو مت چاوتک شخصی نظام کیا گو و- ۲- ٹری چاٹھ سبق پرناوڈی تہ تہن ترنوے چاٹھ زہانی یادگوہن- ۱- سوال نامہ ۲- ہاوت تہ اشارناوت لیکھناوڈی-
تشخیص	۱- مشکل الفاظ ہندی معنی- ۲- ٹری گوہن ہاوت تہ اشارناوت لیکھتھ ہکڈی- ۳- چاٹھ ہنر و ہونے کرنی-
ترتیب وار تشخیص	۱- سوالن ہندی جواب- ۲- ہاوت تہ اشارناوت- ۳- للتادت متعلق داہنملہ-